

L. cel Cuvolea

2505981

D 008712, Vol. 2P12

Securitatea

STRICT SECRET

Nr. 3 (47) — 1979

STRICT
SECRET**Securitatea****3**

Exemplar nr. 908

1979

Cuprins**IN SPRIJINUL
INVĂȚĂMINTULUI
DE SPECIALITATE**(Convocarea
a III-a/1979)**MATERIALE
DOCUMENTARE**

Antiterorism

	Pag.
* * *	
Jubileu de glorie și mindrie națională	3
Disciplina — condiție hotărâtoare în executarea misiunilor încredințate (masă rotundă cu participarea col. Ion CHIVU — șeful securității județene Buzău, col. Dumitru POPA — șeful securității județene Prahova și col. Ion BODUNESCU — șeful Inspectoratului județean Teleorman al Ministerului de Interne) .	9
Organizarea și desfășurarea muncii de securitate pentru prevenirea răspîndirii de înscrisuri cu conținut dușmănos și depistarea operativă a autorilor și difuzorilor acestora — material întocmit de col. Constantin MARINESCU și cpt. Eugen GRIGORESCU . . .	16
Aspecte specifice ale activității de contrainformații militare în unitățile armatei cu profil de cercetare-proiectare și producție de apărare, precum și în obiectivele economice unde lucrează specialiști militari, ori în care armata asigură forța de muncă. Conlucrarea cu alte unități ale Ministerului de Interne în asigurarea prevenirii faptelor de natură să aducă prejudicii capacității de apărare sau economiei naționale (plan de dezbateri) — de col. Nicolae DURLEA, col. Cornel HODOJEU, lt. col. Marcel COSTINESCU	28
Măsurile ce se întreprind pentru paza și securitatea aeronavelor românești de pasageri și mărfuri în timpul zborului și la escale de scurtă durată (consultație) — de col. Anghel DRĂGAN, mr. Nicolae TOMA	33
Particularități în urmărirea informativă a suspecților pe profil — de col. Constantin CEPRAGA	41

Principalele probleme ce se impun a fi rezolvate de ofițerii de cercetare penală de securitate cu ocazia cercetării la fața locului în cazul unor evenimente suspecte de acte de diversiune prin incendii, explozii sau prin orice alte mijloace, în cazuri de catastrofe aeriene, feroviare ori navale — de col. Gheorghe VASILE, lt. col. George ADAM

48

DIN EXPERIENȚA NOASTRĂ

Cunoașterea zvonurilor și a manifestărilor de nemulțumire — sarcină deosebit de importantă. Măsurile luate pentru prevenirea eventualelor consecințe negative ale unor asemenea manifestări — de col. Vasile BUCURA

55

Explozia nu a mai avut loc... — un caz de prevenire de la Inspectoratul județean Argeș al Ministerului de Interne — de col. Nicolae NENIȚOIU și lt. col. Ion Gh. STANCU

58

Inventivii — cazuistică pe linie de „S” — de mr. Ion DRAGOMIR și cpt. Eugen GRIGORESCU

60

DIN PRESA DE PESTE HOTARE

Măsurile pentru combaterea terorismului — traducere și adaptare de mr. Dumitru DĂNAU

63

Cazul „Eleanor” — traducere și adaptare de cpt. Nicolae OLTEANU

66

Stiați că

67

* * *

Bibliografie la temele pentru pregătirea de specialitate a cadrelor din organele de securitate (convocarea a III-a/1979)

68

Cărți sub tipar

„Pace pentru viteji” — prezentare de cpt. Gheorghe VARGA

72

1944 — 1979

JUBILEU DE GLORIE ȘI MÎNDRIE NAȚIONALĂ

Intregul popor român se pregătește să sărbătorească cu entuziasm patriotic și elan revoluționar a XXXV-a aniversare a eliberării patriei de sub dominația fascistă.

Gloriosul jubileu al memorabilei insurecții naționale armate antifasciste și antiimperialiste de la 23 August 1944 coincide cu atmosfera de puternică emulație și efervescență creatoare în care poporul nostru întâmpină evenimentul politic cel mai important al acestui an — Congresul al XII-lea al partidului, ce va stabili și adopta obiectivele și sarcinile îndeplinirii pe mai departe a programului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Insurecția națională armată antifascistă și antiimperialistă de la 23 August 1944 are forța obiectivă a marilor acte ale istoriei, la care masele populare au participat în mod creator, luându-și destinul în propriile mâini.

Cel care a organizat și condus această participare creatoare a maselor la făurirea victoriei de la 23 August 1944 a fost Partidul Comunist Român, forța politică revoluționară cea mai avansată, capabilă să polarizeze în jurul său toate energiile apte să desăvîrșească un eveniment de o asemenea anvergură.

Partidul Comunist Român a dirijat năvalnica dezlănțuire populară a acelui august fertil și incandescent, augustul cînd, printr-un temerar gest de voință și demnitate națională, România a scuturat dictatul Germaniei naziste, a răsturnat guvernul antonescian aservit, și-a reorganizat forțele economice și militare, pentru a participa apoi la marșul triumfal ce avea să se încheie cu biruința asupra fascismului pe continentul european.

În acel august fierbinte, simțind bărbăția celui ce le conduce, masele populare i-au încredințat partidului comunist mandatul de năzuință spre mai bine, de vis și de speranțe posibile, pe care l-au reînnoit ulterior de nenumărate ori pînă astăzi.

Ziua de astăzi nu este altceva decât prelungirea mereu mai potențată a elanului tumultuos de atunci, din 23 August 1944, când în destinul nostru național a avut loc o fericită împlinire a unor străvechi năzuințe și aspirații populare pentru libertate, independență și suveranitate.

Actul de la 23 August 1944 a deschis o eră nouă în istoria României — era unor profunde transformări democratice, revoluționare, a realizării depline a independenței și suveranității naționale, a făuririi vieții noi, socialiste.

La cea de-a XXXV-a aniversare a eliberării sale, poporul român se prezintă cu victorii istorice în toate domeniile de activitate. Dintr-o țară agrară, slab dezvoltată, România s-a transformat în doar 35 de ani într-un stat industrial-agrar, cu o industrie dinamică, în permanent proces de dezvoltare, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane, cu o agricultură socialistă în plin progres, cu un nivel de viață materială și spirituală în continuă creștere.

În anii care au trecut de la evenimentele revoluționare de luminoasă amintire din august 1944, pe fondul succeselor strălucite obținute în dezvoltarea economiei, a științei, învățămîntului și culturii, în ridicarea bunăstării poporului, s-au înregistrat mari prefaceri în structura societății românești, a avut loc un proces de continuă adîncire a democrației, s-a intensificat în toate compartimentele de activitate dialogul fructuos cu cei ce muncesc, adevărații făuritori ai vremurilor noi.

Perfecționarea în continuare a organizării și conducerii vieții economico-sociale, mobilizarea tuturor resurselor și energiilor pentru înfăptuirea mărețelor obiective ale construcției socialiste sînt nemijlocit legate de creșterea rolului conducător al partidului, de întărirea democrației muncitorești, prin participarea tot mai intensă a maselor la elaborarea și înfăptuirea deciziilor.

Anii din urmă, anii congreselor al IX-lea, al X-lea și al XI-lea ale partidului jalonează cea mai densă etapă a împlinirilor, a îndrăznelilor și victoriilor, etapa maximei afirmări a geniului românesc.

Această perioadă a certificat maturitatea deplină a poporului român, iar performanțele realizate în marea cursă a hărniciei și eroismului îl așază în rîndul civilizațiilor în plină ascensiune.

Ca urmare a politicii sale externe juste, de pace, prietenie și colaborare cu toate popoarele, de participare activă la lupta pentru soluționarea problemelor complexe ale lumii de azi, România socialistă se bucură de un înalt prestigiu internațional, întreține relații cu numeroase state, are prieteni și admiratori pe toate meridianele pămîntului.

Istoria țării va înscrie în paginile ei de glorie mărețele biruințe obținute de poporul nostru în acești ani deosebit de rodnici pe plan intern și extern, biruințe legate nemijlocit de strălucita activitate revoluționară desfășurată în fruntea partidului și statului de tovarășul

Nicolae Ceaușescu, făuritor de țară nouă, care întruchipează marile virtuți creatoare ale românilor de ieri, de azi și dintotdeauna.

Succesele remarcabile obținute prin aplicarea neabătută a hotărîrilor de partid, a indicațiilor părintești deosebit de prețioase date de ilustrul nostru conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, au propulsat țara spre cea mai înfloritoare etapă din istoria sa, etapa construirii societății socialiste multilateral dezvoltate.

Poporul român are certitudinea supremă că, avîndu-l cîrmaci neobosit pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, cel mai stimat și iubit fiu al națiunii, ctitorul României contemporane, prin eforturi conjugate, strîns unit în jurul partidului și sub flamura clocotitoare a acestuia, va înainta cu pași siguri și repezi spre înaltul țel al edificării comunismului pe pămîntul scumpei noastre patrii.

Una dintre marile realizări ale partidului din această perioadă de 35 de ani de deplină libertate și independență o constituie crearea noilor organe ale puterii oamenilor muncii, printre care se numără și organele de securitate. „...Fără aceasta, se apreciază în Programul Partidului Comunist Român, nu s-ar fi putut desfășura cu succes activitatea de făurire a socialismului“¹).

Create de puterea muncitorească-țăărănească odată cu trecerea la construirea socialismului, călitate în lupta pentru lichidarea forțelor reacționare, organele de securitate au adus o contribuție de seamă la apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului și a ordinii socialiste, acționînd în așa fel, încît toți cetățenii, fără nici o deosebire, să se bucure din plin de libertățile cîștigate după augustul lui 1944.

Înfăptuind cu fermitate politica partidului, ele au avut un rol deosebit în consolidarea continuă a statului nostru socialist, în întreaga operă măreață de zidire a orînduirii noi pe pămîntul României.

Documentele de partid, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, comandantul nostru suprem, apreciază în mod deosebit activitatea organelor de securitate pusă în slujba celor ce le-au făurit, subliniind că acestea „și-au îndeplinit cu cinste înalte îndatoriri față de cauza revoluției, a socialismului, dovedind spirit de abnegație și devotament față de clasa muncitoare, față de patrie și popor“²).

La baza tuturor succeselor dobîndite de organele de securitate stau conducerea și îndrumarea lor de către partid. Nuraai sub condu-

¹ Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, Editura politică, București, 1974, pag. 126—127.

² Nicolae Ceaușescu — Mesajul adresat lucrătorilor Ministerului de Interne cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la crearea organelor de securitate, 1978.

cerea partidului și acționînd în deplină concordanță cu linia sa politică, cu orientările și indicațiile sale, organele de securitate au reușit să-și desfășoare activitatea în deplin acord cu interesele poporului, ale societății.

Manifestînd permanent grijă și preocupare pentru modul cum organele de securitate își îndeplinesc sarcinile, partidul nostru comunist a analizat de mai multe ori, în spiritul unei înalte exigențe, activitatea acestora, criticînd greșelile și abuzurile ce s-au săvîrșit în anumite împrejurări, dezvăluind cauzele unor asemenea lipsuri și luînd măsuri eficiente pentru ca astfel de fapte să nu se mai repete niciodată.

Cu prilejul analizelor desfășurate, tovarășul Nicolae Ceaușescu, comandantul nostru suprem, a dat organelor de securitate orientări, indicații și ordine de o inestimabilă valoare teoretică și practică. Întîlnirile conducătorului partidului și statului cu activul de partid și cadrele de conducere din aparatul de securitate constituie bogate izvoare de învățăminte și îndrumări prețioase, minunate prilejuri de mobilizare a efectivelor pentru îndeplinirea misiunilor încredințate.

Acționînd în conformitate cu imperativele funcției statului nostru socialist de apărare a cuceririlor revoluționare ale poporului, organele de securitate desfășoară o activitate care a evoluat odată cu afirmarea tot mai puternică a principiilor socialismului. Această evoluție are loc în condițiile în care se manifestă tot mai intens rolul și importanța activității politico-educative, de formare a omului nou, cu o conștiință înaintată, cu convingeri și atitudini ferme în ceea ce privește răspunderea ce-i revine în respectarea neabătută a legilor țării, a normelor de conviețuire socială.

Transformările din domeniile economico-social, politic, spiritual etc. se reflectă în mod firesc pe planul întăririi securității statului, a stării de legalitate, a climatului de liniște și ordine civică în care se desfășoară opera de construcție socialistă, dar aceasta nu trebuie să ducă la concluzia că nu mai sînt sau că nu vor mai exista elemente cu mentalități și manifestări retrograde, capabile, în anumite împrejurări, să se pună în slujba unor interese străine. De asemenea, trebuie să se țină seama că, așa cum a subliniat în repetate rînduri tovarășul Nicolae Ceaușescu, comandantul nostru suprem, atîta timp cît există imperialismul și reacțiunea mondială, se menține și pericolul unor acțiuni ostile îndreptate împotriva României. Influențele propagandei reacționare externe și agenții cercurilor imperialiste pătrund și vor încerca să mai pătrundă în țara noastră. De aceea, organele de securitate au datoria să-și mențină trează vigilența revoluționară, să-și întărească combativitatea și fermitatea, pentru a dejuca la timp orice uvertură care ar urmări să oprească mersul înainte al istoriei, punînd în pericol munca pașnică de construcție socialistă a națiunii române.

În noua etapă istorică, de edificare a societății socialiste multi-lateral dezvoltate, după o experiență de peste trei decenii, organele de securitate se găsesc în plin proces de perfecționare a activității, potrivit principalelor direcții stabilite în acest sens de documentele de partid, de indicațiile, orientările și ordinele date de tovarășul Nicolae Ceaușescu, comandantul nostru suprem.

Pornind de la concepția partidului cu privire la apărarea valorilor fundamentale ale socialismului, accentul principal în munca organelor de securitate trebuie pus pe creșterea ponderii acțiunilor cu caracter preventiv, pe împiedicarea comiterii faptelor de natură să prejudicieze interesele statului. Atenția acordată în documentele de partid activității de prevenire, insistența cu care tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat în repetate rânduri obiectivele de realizat în domeniul prevenirii faptelor antisociale fac din aceasta o cerință de bază și un criteriu de apreciere a calității muncii organelor de securitate.

O direcție prioritară a perfecționării activității organelor de securitate constă în sporirea contribuției acestora la asigurarea respectării și aplicării întocmai a legilor țării. Întărirea legalității socialiste este o condiție indispensabilă a organizării și desfășurării unei activități eficiente de prevenire și combatere a infracțiunilor.

În întreaga lor activitate, organele de securitate trebuie să se bazeze tot mai mult pe masele largi populare, să-și întărească continuu legăturile cu oamenii muncii, a căror răspundere pentru apărarea valorilor societății noastre a crescut proporțional cu dezvoltarea conștiinței lor socialiste.

Ca răspuns la imperativele perfecționării întregii activități economico-sociale, documentele de partid cer organelor de securitate să lărgască conlucrarea cu celelalte organe de stat și obștești, în vederea aplicării neabătute a legalității, pentru ca nimeni să nu fie pedepsit sau să sufere pe nedrept și, totodată, nici o persoană care atentează la cuceririle revoluționare sau încalcă legile țării să nu rămână nepepsită.

Desfășurarea la un înalt nivel de eficiență a activității de securitate necesită acțiuni energice de îmbunătățire a stilului, metodelor și mijloacelor specifice de muncă, inclusiv prin introducerea mai rapidă a progresului tehnico-științific, pentru apărarea cu fermitate a valorilor umane, materiale și spirituale ale societății, prin a căror vulnerare se poate aduce atingere securității statului.

Realizarea unei noi calități în munca de securitate este indispensabil legată de asigurarea ridicării permanente a nivelului de pregătire politico-ideologică, profesională și militară al tuturor cadrelor de securitate, pentru a crește capacitatea de înțelegere de către acestea a problemelor noi și complexe care se pun în actuala etapă de dezvoltare a societății noastre.

Conducerea științifică a activității organelor de securitate pe baza principiilor stabilite de partid se impune ca o cerință obiectivă a perfecționării întregii munci desfășurate și ca o condiție hotărâtoare pentru îndeplinirea neabătută a marilor răspunderi încredințate.

În cadrul măsurilor generale de perfecționare a conducerii societății, de dezvoltare a democrației socialiste, perfecționarea activității organelor de securitate constituie un factor important al democrației, al participării active și efective a poporului la viața publică, la gospodărirea treburilor obștești.

Gloriosul jubileu de la 23 August este întâmpinat de organele de securitate cu același sentiment de legitimă mândrie cu care întregul popor român aniversează această mare sărbătoare națională.

Militînd cu consecvență pentru îndeplinirea exemplară a atribuțiilor ce le revin din documentele de partid și legile țării, organele de securitate își reafirmă cu prilejul aniversării jubiliare a eliberării naționale hotărîrea neclintită de a-și face cu cinste datoria, de a sluji cu credință partidul, patria și poporul, acționînd cu răspundere comunistă, exigență și fermitate, în vederea sporirii contribuției lor la edificarea vieții noi, demne, libere și fericite pe pămîntul României.

MASĂ ROTUNDĂ

DISCIPLINA — CONDITIE HOTĂRÎTOARE ÎN EXECUTAREA MISIUNILOR ÎNCREDINȚATE

Consiliul politic al Ministerului de Interne a analizat în plenara largită din 12 mai a.c. activitatea politico-educativă desfășurată de comandanți, organele și organizațiile de partid și ale U.T.C. pentru întărirea ordinii și disciplinei în muncă, pentru respectarea cu strictețe de către toate cadrele a principiilor și normelor eticii și echității socialiste, a cerințelor jurământului și regulamentelor militare.

Raportul prezentat și discuțiile purtate au evidențiat creșterea răspunderii, pasiunii și dăruirii în muncă a cadrelor Ministerului de Interne, dezvoltarea conștiinței lor politice, a devotamentului, abnegației, dirzeniei și fermității cu care acționează pentru îndeplinirea sarcinilor și misiunilor încredințate pe linia prevenirii, descoperirii și lichidării infracțiunilor îndreptate împotriva securității statului și a altor fapte antisociale, pentru apărarea valorilor fundamentale ale socialismului.

S-a subliniat că la baza întregii activități desfășurate pentru întărirea combativității în muncă au stat hotărârile Congresului al XI-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului, aprecierile, orientările, indicațiile și ordinele date de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, comandantul nostru suprem, cu diferite prilejuri, ordinele conducerii Ministerului de Interne și a Departamentului securității statului.

Studierea aprofundată și însușirea temeinică a documentelor de partid și a legilor țării, a operelor secretarului general al partidului, dezbaterile de la învățământul politico-ideologic și profesional desfășurate în strinsă legătură cu realitățile concrete din muncă și viață au permis comandanților, organelor și organizațiilor de partid, întregului personal să desprindă concluzii și învățăminte prețioase, care au contribuit la întărirea stării și practicii disciplinare, la creșterea spiritului de vigilență și a fermității în executarea ordinelor și misiunilor, la ridicarea calității activității specifice organelor Ministerului de Interne.

Analizînd temeinic, în spirit critic și autocritic munca de ansamblu desfășurată pentru întărirea ordinii și disciplinei, pentru respectarea normelor eticii și echității socialiste, plenara Consiliului politic a apreciat că în această activitate se mai manifestă încă unele neajunsuri, care fac ca rezultatele acțiunilor întreprinse să nu fie la nivelul exigențelor puse în fața aparatului Ministerului de Interne de conducerea superioară de partid, personal de tovarășul Nicolae Ceaușescu, comandantul nostru suprem.

Aspectele de rutină și formalism, tendințele de automulțumire, precum și cele de îngăduință față de abaterile de la cerințele disciplinei de partid și militare, lipsa de răspundere în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu, atitudinea de lăudăroșenie și pălăvrăgeală, încălcarea regulilor de conspirativitate și compartimentare a muncii sînt manifestări care se mai întîlnesc în activitatea unor cadre.

Plenara a relevat că lipsurile și neajunsurile existente sînt urmarea unor deficiențe care mai persistă în stilul și metodele de muncă ale comandanților, organelor și organizațiilor de partid și ale U.T.C., a slabei eficiențe a anumitor activități politico-educative, a insuficienței preocupări a factorilor educaționali pentru înțelegerea și punerea în aplicare a cerințelor documentelor de partid, a prevederilor legilor țării, a jurămîntului și regulamentelor militare.

În scopul lichidării lipsurilor manifestate, al imprimării unui climat de înaltă ordine și disciplină în unități, de fermitate și combativitate revoluționară, plenara a cerut organelor și organizațiilor de partid, tuturor comandanților să intensifice munca de instruire și educare, să combată cu tărie abaterile de orice fel care contravin profilului moral-politic al comunistului, al lucrătorului Ministerului de Interne.

Munca concretă cu oamenii, cunoașterea în profunzime a stării de lucruri din unități, a preocupărilor și frămîntărilor fiecărui cadru, a modului cum se execută îndatoririle de serviciu constituie sarcini de primă importanță ale Consiliului politic, ale organelor și organizațiilor de partid, ale tuturor factorilor educaționali.

Tovarășul ministru George Homoștean, luînd cuvîntul în încheierea lucrărilor plenarei, a apreciat importanța deosebită a problemelor dezbătute, arătînd că ordinea și disciplina sînt condiții fundamentale ale îndeplinirii sarcinilor și misiunilor încredințate organelor Ministerului de Interne de partid și popor.

Subliniînd că în imensa lor majoritate comuniștii și ceilalți lucrători ai Ministerului de Interne respectă cu strictețe cerințele disciplinei de partid și militare, normele eticii și echității socialiste, tovarășul mi-

nistru a insistat asupra neajunsurilor existente și a cauzelor acestora, evidențiind necesitatea sporirii rolului educativ al organelor de partid, al adunărilor generale ale organizațiilor de bază, care trebuie să acționeze cu perseverență și eficiență sporite, să pună în discuție cazurile de abateri de la normele de muncă și de conduită în familie și societate.

De asemenea, tovarășul ministru George Homoștean a cerut cadrelor cu funcții de conducere ca în calitatea lor de activiști de partid și de stat, de oameni politici, să desfășoare o intensă muncă de instruire și educare a personalului, să realizeze o cunoaștere cât mai profundă și dinamică a activității lucrătorilor din subordine, a problemelor cu care aceștia se confruntă, pentru a-i ajuta să-și îndeplinească sarcinile la un nivel calitativ superior, pe măsura exigențelor tot mai mari puse în fața organelor Ministerului de Interne de conducerea superioară de partid.

Plenara Consiliului politic a adoptat un amplu și cuprinzător plan de măsuri, a cărui traducere în viață are menirea să ducă la întărirea ordinii și disciplinei, la îmbunătățirea întregii activități a Ministerului de Interne.

Prin conținutul lor mobilizator, măsurile adoptate sînt de natură să impulsioneze eforturile de întărire în continuare a stării și practicii disciplinare, a ordinii și exigenței în muncă, a combativității și fermității în îndeplinirea atribuțiilor și sarcinilor încredințate.

În legătură cu aplicarea măsurilor adoptate, cu modul cum au fost mobilizate forțele pentru îndeplinirea sarcinilor rezultate din acestea, publicația noastră a organizat o masă rotundă, la care au fost invitate să participe cadre cu funcții de conducere de la inspectoratele județene Buzău, Prahova și Teleorman ale Ministerului de Interne. Răspunsurile date la întrebările puse în discuție pe baza cîtorva dintre problemele principale cuprinse în Planul de măsuri adoptat de plenara Consiliului politic sperăm să constituie un util schimb de experiență.

1. Ce acțiuni s-au întreprins în unitatea dumneavoastră pentru îndeplinirea Planului de măsuri adoptat de plenara Consiliului politic ?
2. Cum se acționează în inspectoratul dumneavoastră pentru crearea și menținerea — în fiecare compartiment — a unui climat de muncă responsabil, a unei discipline ferme ?
3. Ce vă propuneți să întreprindeți pentru realizarea unei mai bune cunoașteri a cadrelor, pentru întărirea ordinii și răspunderii în muncă, în scopul ridicării calitative a activității organelor de securitate ?

Colonel Ion Chivu :

1. Desigur că îndeplinirea sarcinilor de mare răspundere și din ce în ce mai complexe ce revin organelor de securitate impune o angajare totală, plină de dăruire, din partea fiecărui lucrător. De aceea, apreciez că problematica dezbătută

în plenara Consiliului politic, măsurile adoptate vor contribui și mai mult la realizarea unuia dintre obiectivele majore cuprinse în Programul Departamentului securității statului pentru acest an, și anume : „Mobilizarea întregului aparat în

vederea îndeplinirii cu răspundere a misiunilor încredințate, realizarea unui climat de permanentă ordine și disciplină în muncă“.

Pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de plenară, la securitatea județului Buzău am luat măsuri, în primul rînd, pentru cunoașterea acestora de către toți factorii de conducere, precum și de celelalte cadre, cărora li s-a cerut să contribuie la realizarea lor în funcție de atribuții și responsabilități. Apoi, am avut în vedere ca pentru fiecare punct din planul de măsuri să stabilim sarcinile ce ne revin, multora dintre acestea fixîndu-le termene de executare și persoanele care răspund. Am intensificat activitatea politico-educativă pentru întărirea ordinii și disciplinei în muncă, pentru respectarea principiilor și normelor eticii și echității socialiste, a cerințelor jurămîntului și regulamentelor militare, scop în care acționăm în conformitate cu ideile rezultate din dezbaterile plenarei și cuprinse în Planul de măsuri adoptat.

2. Pentru crearea și menținerea în toate compartimentele a unei discipline ferme, noi am pornit de la ideea necesității de a promova și asigura în colectivele de ofițeri un climat de muncă responsabil, în care să nu existe loc de delăsare și superficialitate. Pentru aceasta, am urmărit ca în fiecare compartiment să existe o bună organizare a muncii, sarcinile să fie bine conturate în raport cu profilul respectiv și încadrate în termene de executare. Șefii de colective acționează cu exigență sporită, urmărind cum se îndeplinesc misiunile și participînd, totodată, nemijlocit, alături de subordonați, la realizarea unor sarcini operative complexe, de mai mare dificultate și răspundere.

Conștienți de faptul că munca de educație are repercusiuni directe asupra conștiinței oamenilor, a muncii lor, toți ofițerii cu funcții de conducere participă în mod constant la organizarea și desfășurarea activităților de pregătire politico-ideologică a cadrelor și la convocările de specialitate. La învățămîntul de partid, ca și la cel profesional, am asigurat studierea și însușirea temeinică a hotărîrilor de partid, a legilor țării, acordînd o atenție deosebită ordinelor și indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, comandantul nostru suprem și altor documente care se referă expres la activitatea organelor de securitate.

O contribuție deosebită la menținerea unui climat de muncă rodnic aduc înseși colectivele de lucrători, organizațiile de partid, care nu tolerează nici un fel de abateri; discutarea în colectiv a unor încălcări, a actelor de indisciplină în general, organizarea de discuții individuale cu comuniștii și uteciștii au devenit la noi practici de muncă și viață.

3. Ne propunem să milităm pentru perfecționarea mijloacelor, formelor și metodelor cu care acționăm. Am în vedere, în primul rînd, necesitatea de a munci mai mult și mai eficient cu personalul din subordine. Pentru aceasta, vrem să revedem modul de organizare și planificare a activității cadrelor de conducere, astfel încît să le rămînă mai mult timp pentru a lucra nemijlocit cu subordonații, fără hîrtii inutile și rezoluții generale, pentru a-i controla și îndruma mai îndeaproape. De asemenea, intenționăm să ne preocupăm într-o măsură mai mare de cunoașterea multilaterală a conduitei cadrelor, atît în procesul muncii, cît și în afară, în familie și societate.

Colonel Dumitru Popa :

1. Pentru noi, cadrele de securitate din Inspectoratul județean Prahova, problematica debătută de plenara Consiliului politic constituie un bogat și cuprinzător program de măsuri practice. Afirm acest lucru întrucât lucrările plenarei au coincis și cu o analiză a rezultatelor controlului muncii noastre efectuată sub conducerea nemijlocită a tovarășului Tudor Postelnicu, ministru secretar de stat și șef al Departamentului securității statului. Analiza activității a evidențiat că ne găsim, atât sub roportul rezultatelor obținute, cât și al neîmplinirilor, în faza problematicii reliefate de plenara Consiliului politic.

În ceea ce ne privește, am luat măsuri de îmbunătățire a planurilor noastre de muncă, a programelor de perspectivă, în concordanță cu indicațiile date de conducerea ministerului cu prilejul analizei și cu sarcinile ce rezultă din Planul de măsuri adoptat de plenară ; în rîndul lucrătorilor de securitate a fost intensificată munca politico-educativă pentru dezvoltarea răspunderii în îndeplinirea sarcinilor, pentru întreinarea și menținerea unei stări disciplinare la nivelul exigențelor actuale.

2. În scopul imprimării în toate compartimentele a unui climat de muncă responsabil, pentru a face din muncă și rezultatele ei un cult respectat de fiecare lucrător, la noi s-a pus mare accent pe cunoașterea oamenilor, a capacității și posibilităților de care dispun. Am încercat — și în bună parte am reușit — să apreciem, pe parcursul activității, aportul fiecărui lucrător la rezolvarea sarcinilor, modul cum se orientează în procesul transpunerii

în viață a măsurilor ordonate și a inițiativelor proprii, dăruirea pe care o dovedește în munca practică.

A intrat în obișnuința noastră curentă chemarea în fața conducerii inspectoratului și analizarea activității cadrelor predispuse la abateri, a celor care, într-un fel sau altul, privesc încă superficial unele probleme de muncă ; s-au purtat discuții individuale cu membrii de partid în cadrul birourilor organizațiilor de bază și în adunări generale. Aici aș dori să remarc că, așa cum cer hotărârile conducerii superioare de partid, la noi se pune un accent deosebit pe rolul educativ al adunărilor generale ale organizațiilor de bază, care au luat cu operativitate în discuție cazurile de abateri de la disciplina muncii, precum și pe cele de la normele de conduită în familie și societate.

Doresc să menționez că acționîndu-se organizat și în spiritul sarcinilor adoptate de plenara Consiliului politic, în rîndurile lucrătorilor de securitate de la Inspectoratul județean Prahova se simte mai mult rolul opiniei colective, combativitatea acesteia față de orice abateri disciplinare sau încălcări ale normelor eticii și echității socialiste.

Un rol deosebit acordăm cadrelor cu funcții de conducere, cărora le pretindem să aibă o participare efectivă și concretă la munca de instruire și educare a personalului, să se preocupe mai mult de cunoașterea completă, dinamică, a subordonaților, a problemelor cu care aceștia se confruntă și să-i ajute în executarea sarcinilor, urmărind cu perseverență modul cum se înfăptuiesc hotărârile superioare și cele proprii.

3. Pentru realizarea Planului de măsuri adoptat de plenara Consiliului politic, vom continua eforturile de perfecționare a muncii cu oamenii, insistând pe îmbinarea armonioasă a grijii pentru crearea unor condiții optime de muncă și de viață cu exigența sporită față de felul cum își îndeplinesc sarcinile ce le revin, față de rezultatele pe care le obțin. Comitetul de partid și organizațiile de bază, factorii de răspundere din ca-

drul inspectoratului sînt angajați cu toate forțele în acțiuni menite să ducă la dezvoltarea conștiinței politice a lucrătorilor de securitate, pentru cunoașterea corespunzătoare a documentelor de partid și a legilor, a ordinelor conducerii ministerului, pentru creșterea fermității și exigenței la toate nivelurile, în scopul creării unui climat de muncă de deplină ordine și disciplină, în care opinia colectivului să exercite permanent o influență pozitivă.

Colonel Ion Bodunescu :

1. La Inspectoratul județean Teleorman al Ministerului de Interne, plenara Consiliului politic a avut un puternic rol de mobilizare a lucrătorilor de securitate în direcția întăririi ordinii, a disciplinei și răspunderii în îndeplinirea sarcinilor, a ridicării pe o treaptă superioară a calității muncii, a respectării normelor eticii și echității socialiste.

În baza măsurilor adoptate, împreună cu Comitetul de partid am trecut imediat la completarea și concretizarea sarcinilor pe unitate și, diferențiat, pe compartimente de muncă. Am prevăzut noi măsuri de intensificare a muncii politico-ideologice, de educare patriotică și cetățenească a cadrelor, pentru dezvoltarea conștiinței politice, a răspunderii, pasiunii și dăruirii în muncă, a cinstei și corectitudinii. Iată doar cîteva teme pe care ni le-am propus să le dezbatem în adunările generale de partid și U.T.C. : Sarcinile ce ne revin pentru ridicarea calității activității profesionale ; Necesitatea perfecționării pregătirii cadrelor ; Conduita în muncă, familie și societate a cadrelor ; Sporirea vigilenței și combativității revoluționare etc. La acestea aş adăuga unele teme de etică

profesională ce vor fi dezbătute pe colective, analiza periodică a stării și practicii disciplinare, discuțiile individuale cu oamenii.

2. Sînt și eu nevoia de a începe cu formarea și stimularea opiniei colective față de orice manifestări de indisciplină. Am reușit aceasta prin punerea în discuția colectivelor, a compartimentelor de muncă a oricărui caz de superficialitate, de formalism, de nesocotire a ordinelor. Cînd oamenii s-au convins că orice încălcare a normelor de muncă, a regulamentelor militare nu sînt trecute cu vederea de colegii lor, s-a simțit o creștere calitativă a stării și practicii disciplinare. Înainte de punerea cazurilor în dezbateri, împreună cu Comitetul de partid am analizat capacitatea pe care o are colectivul respectiv de a-l mobiliza și influența pozitiv pe cel pus în discuție.

Am întronat și la noi practica de a se discuta individual cu cadrele, de a fi puse să raporteze în adunări generale asupra modului cum își îndeplinesc sarcinile, cum respectă în activitatea practică legile țării și ordinele conducerii ministerului.

Aplicarea acestor măsuri a dus la o îmbunătățire a disciplinei muncii,

remarcându-se o evoluție pozitivă în realizarea calitativă a sarcinilor. Iată și câteva rezultate care sînt rodul muncii de educație, de cunoaștere, controlare și îndrumare concretă a oamenilor : au fost descoperiți patru autori de înscrisuri cu conținut dușmănos ; s-au prevenit cîteva evenimente deosebite la Combinatul de îngreșăminte chimice din Turnu-Măgurele, Întreprinderea de rulmenți Alexandria și la Schela petrolieră Videle ; a fost documentată activitatea a peste 30 de elemente asupra cărora s-a luat măsura avertizării. Desigur că am evidențiat aceste cazuri prin comparație cu anul trecut, față de care starea și practica disciplinară s-au îmbunătățit.

O posibilitate bună de cunoaștere a cadrelor și familiilor lor, de ridicare la nivel superior a muncii cultural-educative desfășurate în unitate ne-au oferit-o și acțiunile întreprinse pe parcursul primelor etape ale ediției a II-a a Festivalului național „Cîntarea României“. Unitatea noastră participă cu un grup vocal, un grup satiric, o brigadă artistică, recitatori și creatori de poezie, obținînd patru locuri I la faza pe județ și un loc I la faza interjudețeană. Tot în scopul cunoașterii oamenilor și al creării unui climat corespunzător de muncă și viață, ne-am preocupat pentru organizarea

unor excursii la care au participat cadrele și familiile lor.

O ultimă problemă la care doresc să mă refer este aceea că la inspectoratul nostru acordăm o atenție deosebită urmăririi perseverente a modului cum sînt îndeplinite sarcinile stabilite prin ordine superioare sau prin planurile noastre de muncă. Analizăm periodic rezultatele obținute, judecîndu-le și prin prisma eficienței acțiunilor politico-educative pe care le organizăm.

3. Pentru viitor sîntem hotărîți să valorificăm în mod corespunzător experiența cîștigată pînă în prezent, să antrenăm întreaga masă de ofițeri de securitate din inspectoratul nostru la analiza muncii proprii, la sporirea autoexigenței față de rezultatele obținute. Ne vom strădui să îndeplinim exemplar sarcinile stabilite de plenara Consiliului politic, mobilizînd și mai bine întregul efectiv la executarea misiunilor, pentru împlinirea celei de-a 35-a aniversări a eliberării patriei și a Congresului al XII-lea al P.C.R. cu noi și importante succese în muncă.

Masa rotundă a fost realizată de :

Lt. col. **Petre HLADCHI**
Maior **Gheorghe VASILE**

ÎN SPRIJINUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI DE SPECIALITATE

Convocarea a III-a/1979

Organizarea și desfășurarea muncii de securitate pentru prevenirea răspîn- dirii de înscrisuri cu conținut dușmănos și depistarea operativă a autorilor și difuzorilor acestora

În cadrul atribuțiilor ce le revin din documentele de partid, legile țării și ordinele în vigoare, o sarcină prioritară a organelor de securitate este și aceea de a acționa cu fermitate în vederea prevenirii și neutralizării difuzărilor de înscrisuri anonime cu conținut dușmănos, ori pentru identificarea operativă a autorilor acestora în situațiile cînd faptele s-au săvîrșit.

I. Măsuri preventive

1. Particularități în activitatea de prevenire pe linia problemei înscrișuri anonime cu conținut dușmănos

Eficiența muncii de prevenire în acest domeniu de activitate este determinată, în primul rînd, de cunoașterea și stăpînirea temeinică a situației operative din obiectivele, locurile și mediile date în răspundere, de identificarea și supravegherea calificată a persoanelor pretabile la redactarea și difuzarea de înscrisuri cu conținut dușmănos. În acest sens se impune organizarea sistemului informațional de așa natură, încît să se asigure atît cunoașterea în permanență a diferitelor stări de spirit necorespunzătoare generatoare de astfel de manifestări, a eventualelor intenții de redactare și difuzare de înscrisuri cu conținut dușmănos, cît și aflarea din primul moment a unor asemenea fapte atunci cînd ele s-au produs, pentru a realiza prevenirea efectului negativ al acestora.

2. Mijloace și metode de realizare a prevenirii redactării și difuzării de înscrisuri cu conținut dușmănos

Rețeaua informativă fiind un mijloc de muncă specific, cu largi și multiple posibilități și în cadrul unei asemenea activități, instruirea și dirijarea acesteia vor viza sesizarea operativă a faptelor de natură să creeze stări de spirit ce pot genera difuzări de înscrisuri anonime cu conținut dușmănos, precum și a persoanelor care, pe fondul anumitor nemulțumiri, ar putea să redacteze sau să instige la confecționarea unor astfel de materiale.

De asemenea, se va avea în vedere ca rețeaua informativă să semnaleze cu promptitudine : persoanele identificate în decursul anilor ca autori de înscrisuri cu conținut dușmănos, care manifestă intenția de a-și relua această activitate ; preocuparea unor elemente ostile de a decupa litere din diverse publicații, pentru realizarea de texte cu caracter dușmănos ; eventualele intenții de a se folosi mijloacele de multiplicare din dotarea organizațiilor socialiste, în scopul confecționării de înscrisuri anonime ; persoanele care dețin mijloace de multiplicat și sint pretabile la acțiuni ostile statului nostru ; elementele cu aptitudini și posibilități pentru redactarea de înscrisuri anonime sau care manifestă intenția de a confecționa mijloace pentru aceasta ; bolnavii psihic predispuși la activități de acest gen și alte categorii de persoane ce colportează știri cu caracter tendențios difuzate de cercurile reacționare din străinătate sau cunoscute că proferează calomnii și injurii la adresa orînduirii socialiste, că țin legătura cu diverși fugari și cu posturi de radio străine.

O permanență în munca cu rețeaua informativă pe linia prevenirii redactării și difuzării de înscrisuri cu conținut dușmănos trebuie s-o constituie instruirea acesteia de a acționa pentru a influența pozitiv persoanele predispuse la astfel de activități, în sensul de a renunța la intențiile lor, de a informa operativ despre orice apariție de fițuici sau inscripții în diferite locuri și de a-i semnala pe cei ce primesc înscrisuri anonime, concomitent cu determinarea lor să le predea organelor Ministerului de Interne.

Compartimentele „S” care asigură controlul scrierilor ascunse depistează materialele cu conținut dușmănos (foi volante, ilustrate, cărți poștale etc.) și le rețin din circuitul poștal, identifică persoanele cu afecțiuni neuropsihice ce amenință în scris cu acte de teroare și le semnalează operativ organelor informative, interceptează și rețin în mod legandat — atunci cînd necesitățile impun — înscrisurile cu conținut dușmănos difuzate pe calea poștei externe sub formă de corespondență, colete poștale, presă și tipărituri.

Prin activitatea lor, *organele de filaj* pot stabili procedeele de redactare și difuzare folosite de elementele urmărite informativ, realizează supravegherea locului unde autorii intenționează să împrăștie înscrisurile, organizează — de la caz la caz — prinderea în flagrant a acestora.

Folosirea *mijloacelor speciale* „T.O.” asigură supravegherea activă și atentă a elementelor semnalate de rețeaua informativă, pentru a se stabili intențiile, metodele de difuzare, mijloacele, persoanele care participă și locurile unde vor să difuzeze înscrisurile, pentru prinderea lor în flagrant.

Organele de pază și ordine contribuie la prevenirea difuzărilor de înscrisuri anonime, prin organizarea de posturi fixe și de patrule, în special cu ocazia unor evenimente sau zile festive.

În situațiile când există periodicitate în răspîndirea de înscrisuri sau când din difuzările anterioare se poate stabili un anumit traseu, cu ajutorul organelor de pază și ordine se realizează prinderea în flagrant a autorilor respectivi.

Organele de securitate solicită sprijinul *colectivelor de oameni ai muncii, echipelor de tineret, gărzilor patriotice* și al altor factori antrenați în măsuri de ordine cu diferite ocazii, pentru ca printr-o supraveghere atentă a anumitor zone să-i depisteze pe suspecți și să informeze operativ despre eventuale difuzări de înscrisuri anonime cu conținut dușmănos.

De asemenea, o contribuție reală la prevenirea difuzării de înscrisuri anonime cu conținut dușmănos au *cadrele active și de rezervă ale Ministerului de Interne*, precum și *familiile acestora*.

II. Forme și metode de confecționare și difuzare a înscrisurilor anonime cu conținut dușmănos

1. Forme de înscrisuri

În funcție de modul de confecționare și difuzare, înscrisurile anonime cu conținut dușmănos se prezintă sub trei forme :

a) *Scrisori anonime* — înscrisuri al căror conținut dușmănos este introdus în plicuri ce nu au menționate pe ele numele autorului sau expeditorului. Se transmit destinatarilor pe calea poștei, prin persoane intermediare sau prin plasarea lor în cutiile de corespondență ale unor instituții ori de la domiciliile anumitor cetățeni.

b) *Fîțuici* — categoria de înscrisuri reprezentată sub forma unor texte scrise pe hîrtie de diferite dimensiuni și difuzate, fără a fi introduse în plicuri, prin lipire pe diferite suporturi sau prin împrăștiere.

c) *Inscriptii* — înscrisurile executate direct pe anumite suporturi fixe sau mobile.

2. Metode de confecționare

— *Scrisul de mînă* reprezintă metoda de confecționare cea mai frecventă, indiferent de instrumentele folosite (toc, creion, cretă, cărbune, pensulă etc.) și de caracterele literelor (cursive, majuscule, mi-

nuscule, executate cu mîna dreaptă sau stîngă), și este întrebuințat în toate cele trei categorii de înscrisuri enumerate.

— *Scrierea cu șabloane* standard sau confecționate artizanal din diverse materiale (pislă, tablă, cauciuc, piatră litografică), ori prin executarea textelor cu ajutorul unor minitipografii sau alfabetare procurate din comerț.

— *Folosirea de ștampile* confecționate din lemn, cauciuc, cartof și din alte materiale în care sînt săpate textele incriminate.

— *Realizarea textelor din litere sau cuvinte decupate* din ziare, reviste și din alte tipărituri.

— *Folosirea unor mijloace tehnice de scriere* (mașini de scris, tipografii ș.a.).

Indiferent de metoda de executare a înscrisurilor, ele pot fi multiplicare prin folosirea xeroxului, ghestetnerului, șapirografului, heliografului, indigoului, prin fotocopiare etc.

3. Metode de difuzare

— *Calea poștei* este metoda cea mai des uzitată, întrucît autorii înscrisurilor o consideră mai puțin periculoasă pentru prinderea lor în flagrant. Uneori, aceștia expediază înscrisurile cu ocazia deplasărilor în afara localității de domiciliu sau a locului de muncă, ori prin introducerea lor în cutiile vagoanelor poștale.

— *Împrăștierea* este folosită în cazul fițuicilor și se face în locuri cu mare afluență de public, în incinta unor întreprinderi sau instituții, în parcuri, pe străzi etc.

— *Afișarea* fițuicilor este mai rar utilizată, întrucît necesită timp mai mult și diverse materiale de lipit sau prindere, ceea ce poate determina surprinderea autorilor în timpul acțiunii.

— *Executarea* inscripțiilor se face direct pe unele obiecte fixe (ziduri, garduri, copaci etc.) sau mobile (bucăți de tablă, lozinci, buletine de vot, reviste, cărți, diverse suporturi din mijloace de transport auto și C.F.R. etc.), acestea din urmă fiind lăsate unde se găsesc sau mutate în locurile dorite de autorii respectivi.

III. Cercetarea la fața locului

În cazurile cînd se semnalează o difuzare de înscrisuri cu conținut dușmănos se trece în cel mai scurt timp posibil la efectuarea cercetării la fața locului. Această activitate constă în descoperirea, conservarea, fixarea, ridicarea și exploatarea diferitelor urme lăsate de autor la locul faptei și necesită o pregătire profesională corespunzătoare a ofițerilor care o execută, precum și dotarea lor cu minimum de aparatură și materiale indispensabile efectuării operațiunilor obligatorii în asemenea cazuri.

În funcție de felul înscrisurilor anonime difuzate, cercetarea la fața locului vizează, în principal, rezolvarea următoarelor probleme :

a) *Descoperirea și fixarea inscripțiilor cu conținut dușmănos și distrugerea lor.*

De obicei, organele de securitate sînt sesizate de existența unor inscripții cu conținut dușmănos de personalul obiectivelor unde acestea au apărut, de organele de miliție sau de persoane care au luat cunoștință de ele în mod întîmplător. În cazul acestora din urmă se impune verificarea autenticității semnalării, prin deplasarea urgentă la fața locului, dar nu înainte de a se cere persoanei respective toate datele necesare.

Fixarea inscripției se face prin fotografiere. Această operațiune implică o bună pregătire de specialitate, deoarece, în multe cazuri, există foarte mici diferențe între culoarea fondului suportului și cea a materialului cu care s-a scris. Nu se admite să se traseze suplimentar inscripția în scopul scoaterii ei în evidență, întrucît în acest fel se pierd unele dintre caracteristicile scrisului, strict necesare în procesul analizei grafice.

Cu ocazia cercetării la fața locului este necesar să se descopere eventualele urme digitale lăsate pe suportul respectiv. În cazul cînd inscripția a fost scrisă cu cretă, vopsea, cărbune etc., se impune ca, după fotografiere, substanța respectivă să fie răzuită, introdusă într-un plic și trimisă pentru analiză chimică. Apoi se va proceda la ștergerea inscripției.

b) *Descoperirea și ridicarea fișucilor difuzate.*

Imediat după sesizarea difuzării, fișucile trebuie ridicate, pentru a nu fi citite de cetățeni și a nu se deteriora din cauza condițiilor atmosferice, ele constituind corpuri delictuale care pot duce la identificarea autorilor și la dovedirea vinovăției lor. Ridicarea fișucilor trebuie să fie făcută cu multă atenție, pentru a nu se deteriora eventualele urme provenite de la infractor. Dacă fișucile au fost prinse pe suporturi cu ajutorul unor adevizi sau pioane, cuie, sîrmă, sfoară etc. este necesar să fie ridicate și aceste materiale, pentru a fi folosite în vederea probării activității infracționale.

c) *Descoperirea și exploatarea urmelor plantare.*

La locul faptei, pe traseul difuzării sau pe căile de acces, pot fi găsite uneori și urme plantare. De regulă, sînt demne de relevat urmele din porțiunile de teren acoperite cu nisip, noroi sau zăpadă, întrucît acestea păstrează caracteristici care permit identificarea încălțămîntei purtate de infractor. Deoarece asemenea urme pot proveni nu numai de la infractor, ci și de la alte persoane care au trecut pe acolo înainte sau după difuzare, este necesar ca ele să fie selecționate cu atenție

Un prim criteriu de selecție îl constituie descoperirea urmelor bănuite a fi ale infractorului în unele puncte de trecere obligatorii pentru realizarea difuzării. De asemenea, se va ține seama de gradul lor de vechime, de caracteristicile locurilor peste care a trecut cel în cauză și de condițiile meteorologice, ce pot determina o uscăre diferențiată, estomparea contururilor etc.

După selecționare se iau măsuri pentru fixarea și ridicarea urmelor care păstrează cele mai multe caracteristici ale încălțăminteii infractorului.

În cazurile când este necesar și posibil, în exploatarea urmelor pot fi folosiți și câinii de serviciu.

d) *Descoperirea de obiecte personale sau a altor urme provenite de la infractor.*

În timpul difuzării înscrisurilor cu conținut dușmănos, infractorul poate să piardă unele obiecte personale ori să lase la fața locului anumite urme materiale, amprente mulate etc. Acestea trebuie fixate și ridicate, pentru a fi folosite la identificarea autorului, dar se va avea în vedere faptul că ele pot proveni și de la alte persoane care au trecut pe la locul faptei, înainte de difuzarea înscrisului cu conținut dușmănos.

e) *Stabilirea timpului în care s-a făcut difuzarea înscrisurilor cu conținut dușmănos.*

Timpul se determină luându-se în considerație condițiile de circulație pe porțiunea respectivă, perioada când numărul persoanelor ce se deplasează prin zonă este mai redus, ora când au trecut ultima dată patrula de miliție, paza de noapte sau anumite persoane care prin natura serviciului parcurg în mod frecvent traseul în cauză, situația atmosferică, relațiile celor cu care s-a discutat în timpul cercetării la locul faptei etc.

Fiind un factor în funcție de care se iau măsuri ce pot înlesni identificarea autorului, timpul probabil al efectuării difuzării trebuie stabilit cu cât mai mare exactitate posibilă.

f) *Fixarea rezultatelor cercetării la locul faptei.*

Rezultatele cercetării la fața locului se consemnează într-un proces-verbal care, fiind mijloc de probă, trebuie să redea prin expresii clare și precise scena locului faptei, urmele și probele materiale descoperite. În acest document nu se trec opinii și presupuneri personale ale celor care iau parte la cercetare.

Procesul-verbal cuprinde :

PARTEA INTRODUCIVĂ, în care se indică anul, luna, ziua, locul efectuării cercetării, temeiul acesteia, organul ce a executat-o, alți participanți și martorii, condițiile de iluminare, scopul și obiecti-

vele. Dacă cercetarea s-a făcut în câmp deschis, se precizează și condițiile meteorologice.

PARTEA DESCRIPTIVĂ, în care se consemnează tot ce s-a descoperit în cursul cercetării la locul faptei, în următoarea ordine :

- caracterizarea generală a locului faptei (amplasarea punctului central, limitele acestuia, raportul față de repere ; în cazul încăperilor se vor indica dimensiunile acestora și distanțele de la înscris pînă la anumite puncte de reper) ;

- ambianța locului faptei (în încăperi : dușumeaua, pereții, tavanul, ușile, ferestrele, sobele, mobilierul și amplasarea lui ; în câmp deschis : șosele, riuri, copaci, construcții, alte repere) ;

- obiectul infracțiunii, urmele și probele materiale (dimensiuni, particularități, denumirea obiectului ; ce fel de urme, unde și în ce stare au fost găsite, modul de fixare și dacă au fost ridicate) ;

- alte constatări.

ÎNCHEIEREA, în care se menționează ora începerii și terminării cercetării, obiectele și urmele înregistrate, fotografiile executate, mu-lajele făcute, impresiunile palmare și digitale transplantate pe peliculă, precum și eventualele observații ale martorilor asistenți, experților și ale altor persoane participante.

Ofițerul de securitate, martorii asistenți și învinuitul (dacă este de față) semnează procesul-verbal de cercetare la fața locului pe fie-care pagină și în final.

Urmele și obiectele descoperite și ridicate vor fi examinate și anexate la dosarul cauzei ca probe materiale, iar dacă este necesar vor fi supuse unor expertize.

La procesul-verbal, de regulă, se anexează planul locului faptei, care se execută la o scară menționată expres în document. Obiectele se numerează, iar în partea de jos a planului se notează denumirea fiecărui.

IV. Studiul documentului incriminat

Desfășurarea unei activități calificate în munca de descoperire a autorilor de înscrisuri cu conținut dușmănos presupune efectuarea unui studiu temeinic și multilateral, atât asupra formei și conținutului documentelor incriminate, cît și a împrejurărilor în care ele au fost difuzate. Pe baza acestui studiu se emit ipoteze și se elaborează mă-suri în vederea identificării infractorilor.

Studierea înscrisurilor cu conținut dușmănos se realizează prin desfășurarea următoarelor activități :

1. *Examinarea aspectului exterior al înscrisului, pentru a se descoperi urmele ce pot fi exploatate în acțiunea de identificare și evidențierea particularităților de orînduire, încadrare și așezare a textului.*

Prin examinarea aspectului exterior al înscrisului se stabilesc :

— felul hîrtiei și dacă aceasta există în circuitul comercial ori este folosită numai de unele instituții sau întreprinderi ; dacă pe hîrtie se găsesc texte ori antete specifice unor formulare (chitanțe, imprimate tip, borderouri, facturi, registre etc.), ce pot îndruma către organizația socialistă care utilizează asemenea imprimate ;

— mărimea hîrtiei, dacă a fost ruptă sau nu dintr-o hîrtie mai mare și prin ce mijloace ;

— compoziția chimică a hîrtiei.

În cazurile cînd înscrisul a fost difuzat prin poștă, se vor avea în vedere mărimea, formatul și culoarea plicului, dacă pe acesta sînt imprimate anumite imagini și cum este lipită marca poștală. Aceste caracteristici ajută să se constate dacă plicul provine din comerț ori a fost confecționat de infractor sau dacă este specific vreunei organizații socialiste.

Totodată, se studiază ștampila de pe plic, care indică data punerii în circuit și localitatea de unde a fost expediată, și se observă modul de scriere și de plasare a adreselor.

Cu ocazia examinării aspectului exterior al înscrisului trebuie să se ia măsuri de conservare a eventualelor amprente digitale.

2. *Analizarea atentă a conținutului înscrisului și documentarea asupra problemelor rezultate, în scopul evidențierii unor indicii în baza cărora să se stabilească măsurile de identificare a autorului.*

Deși, de regulă, autorii înscrisurilor dușmănoase fac tot posibilul pentru a-și ascunde cît mai bine identitatea, în conținutul materialelor redactate pot fi remarcate o serie de date despre persoanele respective.

La prima vedere, aceste date par lipsite de importanță, dar ele cuprind indicii cu privire la antecedentele politice ale autorului, profesia actuală sau trecută, naționalitatea, locul de muncă, domiciliul, studiile, gradul de cultură, vîrsta aproximativă, anumite evenimente din familia sau din viața personală (arestare, căsătorie, divorț, avansare etc.). Experiența a dovedit că asemenea date, adîncite printr-o documentare temeinică, realizată prin consultarea dosarelor de problemă sau obiectiv, ori a altor ofițeri de securitate, facilitează în bună măsură identificarea autorului.

În analizarea conținutului unui document ostil trebuie să se țină seama de următoarele elemente :

— stilul de redactare a frazelor și cursivitatea logică a acestora ;

— vocabularul folosit în comentarea problemelor tratate, care pot fi legate de locul de muncă, de profesie etc. ;

— modul de aplicare a regulilor gramaticale și de ortografie ;

— sublinierea cu una sau mai multe linii a anumitor idei, prescurtări, scrierea cu majuscule a cuvintelor asupra cărora se accentuează etc.

3. Compararea înscrisului apărut cu cazurile aflate în lucru și cu cele din evidența unității.

Această activitate întregeste procesul documentării pe marginea cazului respectiv și are menirea de a preveni eventualele paralelisme în munca de descoperire a autorilor de înscrisuri anonime cu conținut dușmănos. Concluziile desprinse ca urmare a comparărilor efectuate permit formularea unor ipoteze cât mai realiste posibil, ceea ce poate accelera identificarea autorului.

4. Studiul grafic al scrisului incriminat și extragerea indicilor necesari efectuării verificărilor grafice la sursele de probe.

Pentru a identifica o persoană după scris, este necesar să se facă o serie de verificări și confruntări între caracteristicile grafice ale scrisului și cele ale probelor de comparație. Când indicii rezultați din studiul documentului sînt insuficienți pentru a fixa ca suspecte una sau mai multe persoane, verificările se execută acoperit la sediul anumitor organizații socialiste, unde se găsesc concentrate diferite acte scrise de personalul muncitor al unităților respective.

Date fiind importanța pe care o au verificările grafice în acțiunea de depistare a autorilor de înscrisuri anonime cu conținut ostil și volumul de muncă ce trebuie depus, necunoașterea temeinică a indicilor grafici ai cazurilor urmărite poate duce la irosirea eforturilor.

Pentru a extrage dintr-un înscris indicii grafici caracteristici, trebuie avut în vedere ca aceștia să fie stabili, ceea ce înseamnă repetarea lor, independența față de condițiile scrierii și de denaturări. Un indice grafic este considerat stabil dacă se repetă de cel puțin 4—5 ori în mai multe combinații cu diferite litere.

În practica de identificare a autorilor se întîlnesc și înscrisuri cu conținut dușmănos dactilografiate.

Explicația folosirii acestei metode trebuie căutată în convingerea autorilor respectivi că identificarea lor va fi, dacă nu dificilă, cel puțin îngreuiată, dată fiind asemănarea mașinilor de scris și a caracterelor acestora.

Pentru identificarea mașinilor de scris, mai întîi este necesară stabilirea tipului și a mărcii folosite. În acest sens trebuie stabilite dimensiunea și caracterele șrifului, pasul mașinii, configurația cifrelor și a literelor din piesa incriminată, după care se face comparație

cu mărcile din grupul probabil. Pe această cale se ajunge la identificarea de grup. Următoarea operație constă în identificarea concretă a mașinii de scris. Pentru aceasta se face compararea textului incriminat cu scripte de comparație dactilografiate la diverse mașini din același grup (aceeași marcă), sub aspectul următoarelor elemente: mărimea pasului, caracterul și defectele șriftului, desaliniera literelor.

Dacă toate aceste elemente din textul incriminat sînt identice cu cele ale unei probe de comparație, se poate conchide că mașina folosită a fost identificată.

Scriptele de comparație dactilografiate trebuie să conțină : marca mașinii, modelul, seria și numărul, proprietarul, data ultimei reparații și ce anume s-a reparat.

Textul scriptei de comparație trebuie să fie format din 15—20 de rînduri scrise cu litere minuscule, 15—20 de rînduri cu caractere majuscule și reproducerea întregii claviaturi. Între data apariției înscrisului anonim dactilografiat și aceea a luării scriptei de comparație nu trebuie să fie un interval mai mare de șase luni.

Probleme ce se ridică pentru *identificarea persoanei care a dactilografiat un text* :

Un text dactilografiat oferă și indicii cu privire la persoana care l-a dactilografiat. Aceștia constau în abateri de la normele de scris, în general, și de la normele de dactilografiere, în special. Dintre acestea din urmă se remarcă așezarea textului pe hîrtie (construirea rîndurilor, alineatelor, a paginii și a întregului înscris), stăpînirea tehnicii de dactilografiere (uniformitate, ritm, greșeli, retușuri, apăsare inconstantă pe claviatură).

V. Organizarea și exploatarea evidenței înscrisurilor cu conținut dușmănos

Evidența înscrisurilor are menirea și posibilitatea de a oglindi în mod fidel dinamica difuzării și identificării autorilor unor astfel de materiale și de a concentra scriptele de comparație obținute în decursul anilor. Organizarea unei evidențe clare și complete oferă posibilitatea exploatării, în interesul muncii, a datelor ce le conține, precum și a evitării urmăririi în paralel a unor înscrisuri ce provin de la aceeași sursă.

Conform ordinelor și instrucțiunilor în vigoare, Unitatea specială

„S“ și compartimentele corespondente de la inspectoratele județene transmit cu operativitate la Centrul de informatică și documentare datele privind : apariția de înscrisuri anonime cu conținut dușmănos ; identificări de autori ; măsuri întreprinse împotriva lor și date referitoare la probele de scris emenate de la aceștia, în vederea ținerii evidenței centralizate pe țară.

Lucrarea cazurilor se face prin dosare de urmărire informativă, care se deschid conform prevederilor ordinelor în vigoare și se închid numai cu acordul Unității speciale „S“ și a direcțiilor centrale de profil.

La inspectoratele județene și Inspectoratul municipiului București, evidența dosarelor aflate în lucru, a autorilor identificați și a măsurilor luate împotriva acestora este ținută de ofițerul din problemă, pe baza registrelor de apariții și identificări, care comunică la Centrul de informatică și documentare modificările intervenite.

Unitatea specială „S“ ia în control cazurile ce prezintă un grad sporit de dificultate, precum și pe cele care impun cooperarea mai multor unități teritoriale.

Avându-se în vedere importanța probelor de scris pentru identificarea operativă a autorilor de înscrisuri cu conținut dușmănos, ordinele în vigoare prevăd luarea tuturor măsurilor pentru procurarea acestora sub strictă evidență. Clasificarea și codificarea fondului probelor de scris se execută de specialiștii Unității speciale „S“ și ai compartimentelor corespondente de la inspectoratele județene.

Este necesară, de asemenea, ținerea unei evidențe stricte a mijloacelor tehnice de multiplicat (ghestetner, șapirograf, heliograf, xerox etc.) aflate în dotarea persoanelor fizice și juridice de pe raza de competență a fiecărui organ de securitate, de la care se vor obține, în secret, periodic, probe.

La obținerea probelor își vor aduce contribuția organele de miliție, penitenciarele și celelalte formațiuni ale Ministerului de Interne.

Cu sprijinul direcțiilor centrale și al organelor teritoriale de securitate, Unitatea specială „S“ organizează evidența probelor de scris obținute de la persoanele cunoscute cu afecțiuni psihice.

Unitatea specială „S“ și compartimentele corespondente din teritoriu își creează persoane de încredere la sursele de probe de pe lângă organizațiile socialiste.

VI. Finalizarea cazurilor de înregistrări anonime cu conținut dușmănos

În momentul identificării unui autor, specialistul grafic al organului de securitate respectiv întocmește concluzia de constatare tehnico-științifică, care va fi înaintată, împreună cu proba de scris, la Unitatea specială „S”, pentru confirmare.

După stabilirea identității, unitățile de securitate vor întreprinde măsuri complexe pentru administrarea și a altor probe, urmînd ca Unitatea specială „S” și direcțiile centrale să analizeze și să avizeze aceste măsuri.

Înregistrările în original ai căror autori au fost identificați și asupra cărora s-au întreprins măsuri de securitate se păstrează în evidența centralizată a Unității speciale „S”.

Preocupîndu-se în permanență de prevenirea redactării și difuzării de înregistrări cu conținut dușmănos, ofițerii de securitate au datoria ca, atunci cînd asemenea fapte au fost totuși săvîrșite, să-și organizeze de așa manieră munca, încît, *folosind mijloacele specifice acestei activități, metodele științifice și criminalistice, să asigure identificarea operativă a autorilor înregistrărilor respective.* Toate cadrele de securitate care îndeplinesc diverse misiuni pe această linie de muncă trebuie să cunoască particularitățile unui asemenea domeniu, să-și îmbogățească permanent pregătirea de specialitate, să dovedească inițiativă și perseverență și să se orienteze în mod corespunzător în multiplele situații ce se ivesc în activitatea practică.

Colonel Constantin MARINESCU
Căpitan Eugen GRIGORESCU

PLAN DE DEZBATERE

Aspecte specifice ale activității de contrainformații militare în unitățile armatei cu profil de cercetare-proiectare și producție de apărare, precum și în obiectivele economice unde lucrează specialiști militari, ori în care armata asigură forța de muncă. Conlucrarea cu alte unități ale Ministerului de Interne în asigurarea prevenirii faptelor de natură să aducă prejudicii capacității de apărare sau economiei naționale

Analiza științifică a proceselor ce au loc în lumea contemporană și interesele supreme de apărare a suveranității și independenței naționale impun ca, pe lângă eforturile permanente pentru asigurarea condițiilor unei păci trainice în lume, să se acționeze cu fermitate și în direcția întăririi capacității de apărare a patriei.

La baza orientării de ansamblu a producției militare destinate întăririi capacității de apărare a patriei stau liniile directoare stabilite de Congresul al XI-lea și Conferința Națională ale partidului, măsurile indicate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, Comandant suprem al Forțelor armate, cu prilejul participării directe la numeroase activități din armată, alte documente de partid și de stat, principiile fundamentale ale doctrinei noastre militare referitoare la ducerea războiului de către întregul popor.

Pentru aplicarea în viață a hotărârilor de partid cu privire la întărirea capacității de apărare a patriei s-au elaborat programe de producție militară de apărare integrate planurilor de dezvoltare economico-socială a țării și s-a trecut la realizarea în cadrul economiei naționale a unor capacități de producție corespunzătoare, menite să asigure înzestrarea forțelor armate și a celorlalte formațiuni de apărare cu mijloace de luptă moderne.

Indivizibilitatea operei de construcție economică și de apărare, care implică angajarea plenară a forțelor armate la efortul general al poporului de îndeplinire a obiectivelor societății socialiste multilateral dezvoltate, conferă noi dimensiuni rolului armatei și celorlalte elemente ale sistemului militar, ce se concretizează în îmbinarea mai strânsă a pregătirii de luptă cu activitatea practică pe șantierele economiei naționale.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România sublinia în

acest sens că „...odată cu activitatea de pregătire de luptă și politică, armata a îndeplinit și o serie de misiuni importante în cadrul economiei, contribuind la realizarea unor însemnate obiective economice...”¹).

Activitatea de contrainformații militare în unitățile cu profil de cercetare-proiectare și producție de apărare, cât și în obiectivele economice în care armata participă cu specialiști sau forță de muncă, se desfășoară potrivit principiilor generale ale muncii de securitate și în baza ordinelor care își au izvorul în documentele de partid și de stat, în indicațiile secretarului general al partidului. De subliniat că în organizarea și desfășurarea acestei activități se întâlnesc o serie de particularități determinate de aspectele specifice caracteristice obiectivelor respective.

1. Aspecte specifice unităților militare de cercetare-proiectare și producție de apărare

Spre deosebire de alte unități militare din organica Ministerului Apărării Naționale, obiectivele de cercetare-proiectare și producție de apărare prezintă următoarele caracteristici mai importante :

- concentrează un număr mare de date și documente secrete care privesc tehnica de luptă ce urmează a intra în dotarea armatei, echipamentul și instalațiile de apărare și protecție a trupelor, mijloacele de conducere în secret a operațiunilor militare, toate acestea interesând în cel mai înalt grad serviciile de informații străine ;

- dezvoltă relații cu țări și firme străine în cadrul unor coope-rări, schimburi de experiență, documentări, simpozioane etc., cu care ocazie cadre și agenți de spionaj pot desfășura o intensă activitate de culegere de informații ;

- au sectoare de producție specială cu program în două-trei schimburi și care funcționează în cooperare cu alte întreprinderi românești sau firme din străinătate, fapt ce mărește considerabil căile posibile de scurgere a informațiilor ;

- sînt încadrate cu personal muncitor, uneori deosebit fundamental ca mod de viață, concepții, preocupări de cel al altor unități militare, predispus să ignore pericolul pe care îl reprezintă scurgerea de informații secrete în afara colectivului de muncă ;

- pot avea printre persoanele ce vin în contact cu străini sau care se deplasează peste hotare elemente dominate de dorința de înăvui-țire cu orice preț sau ușor receptive la propaganda imperialistă referitoare la așa-zisele condiții de lucru superioare, oferite cercetătorilor în laboratoarele din Occident ;

- frecvența deplasării unor delegații de specialiști peste hotare

¹ Nicolae Ceaușescu — Cuvîntare la ședința activului de bază de comandă și de partid din armată — 16 septembrie 1978, broșură, pag. 6.

oferă condiții favorabile serviciilor de spionaj de a acționa asupra persoanelor aflate în interes de serviciu în străinătate, unde posibilitățile organelor de securitate de a -ntreprinde măsuri de contracarare sînt mai reduse ;

— sînt deosebit de vulnerabile la orice acțiune ostilă, eventualele consecințe ale unui act dușmănos putînd influența capacitatea de apărare a țării.

Aceste caracteristici determină orientarea activității de contra-informații în unitățile militare de cercetare-proiectare și producție de apărare spre următoarele direcții principale :

— prevenirea scurgerii de informații, prin închiderea și controlarea tuturor căilor posibile și sporirea permanentă a vigilenței personalului care lucrează în aceste obiective ;

— contracararea acțiunilor serviciilor de spionaj străine ce vizează culegerea de informații ori sabotarea realizării de țara noastră a anumitor produse de apărare și plasarea unor versiuni de dezinformare pentru păstrarea secretului ;

— apărarea principalilor cercetători și deținători de secrete de acțiunile serviciilor străine de informații care urmăresc atragerea acestora la activitate dușmănoasă ;

— combaterea acțiunilor de propagandă ale cercurilor capitaliste, care vizează influențarea personalului din aceste sectoare și determinarea cercetătorilor de valoare aflați temporar în străinătate de a refuza înapoierea în patrie ;

— cunoașterea stadiului și evoluției temelor de cercetare-proiectare și producție de apărare, pentru prevenirea acțiunilor ce au ca scop întîrzierea realizării unor mijloace de luptă strategice ori producerea lor la parametri sau performanțe sub nivelul celor prevăzute ;

— împiedicarea achiziționării din străinătate a unor licențe sau produse necorespunzătoare sub aspectul performanțelor ori în condiții dezavantajoase țării noastre ;

— prevenirea omologării și realizării unor produse de apărare necorespunzătoare, motivate prin dificultățile pe care le întîmpină industria în unele procese tehnologice.

2. Aspecte specifice obiectivelor economice în care armata participă cu efective

Compoziția și structura efectivelor de militari care lucrează în asemenea obiective, precum și condițiile deosebite de muncă sînt principalii factori determinanți ai următoarelor aspecte specifice referitoare la obiectivele în cauză :

— existența pe șantiere a unui număr mare de militari în ter-

men cu antecedente penale, care nu puteau fi încorporați în unitățile de luptă ;

— numeroși militari în termen sînt cunoscuți cu intenții de evaziune sau că au depus acte pentru plecare definitivă în străinătate, colportează știri audiate la diferite posturi de radio reacționare, ori fac parte din diverse secte religioase interzise ;

— unitățile sînt constituite din companii și plutoane cu efective foarte mari, dislocate pe puncte de lucru în 7—8 județe ;

— unii dintre acești militari provin din concentrări, fapt care generează mari și frecvente schimbări în baza de lucru și în rețeaua informativă, ca urmare a fluctuației efectivelor ;

— o parte dintre cadrele militare sînt mutate din unitățile operative în urma unor abateri disciplinare sau datorită slabei pregătiri. ceea ce influențează negativ starea și practica disciplinară ;

— datorită unor factori obiectivi, pe anumite șantiere, condițiile de cazare, de hrană și de lucru sînt mai grele, fapt care creează o stare de spirit necorespunzătoare într-o serie de situații.

Dintre problemele mai deosebite ridicate de persoanele din baza de lucru sînt de menționat în special :

— acțiunile elementelor turbulente, care deși sînt în număr redus, sub influența propagandei capitaliste recurg uneori fățiș la diferite forme de protest, cum ar fi : constituirea de grupuri, arborarea de lozinci, declararea grevei foamei ș.a. ;

— abaterile persoanelor nemulțumite din rîndul cadrelor, care constau în : neprezentarea pe șantier, refuzul de a primi remunerația, redactarea de memorii etc. ;

— activitatea de propagandă desfășurată de unele elemente cunoscute cu manifestări naționalist-șovine ;

— dezertările, înregistrate îndeosebi în rîndul elementelor pretabile la săvîrșirea de infracțiuni.

De regulă, elementele ostile din rîndul militarilor detașați să lucreze pe diverse șantiere recurg și la alte forme și metode de activitate prin care se pot aduce prejudicii economiei naționale, ca, de exemplu :

— nerespectarea proceselor tehnologice, fapt care poate avea consecințe foarte grave în domeniul construcțiilor ;

— exploatarea nerațională și în condiții de nesiguranță a utilajelor și instalațiilor, creîndu-se astfel pericol de explozii, incendii, avarii ;

— încălcarea normelor legale privind depozitarea, transportul, manipularea și folosirea substanțelor și materialelor explozive ;

— sustrageri și risipă de materiale, în detrimentul calității lucrărilor.

Particularitățile evidențiate impun ca munca de contrainformații militare în aceste sectoare de activitate să se desfășoare pe baze rigurose științifice, asigurându-se un caracter aplicativ tuturor măsurilor informativ-operative întreprinse și o conlucrare strinsă cu organele de conducere ale unităților cu profil de cercetare-proiectare și producție de apărare și ale obiectivelor economice.

3. Conlucrarea cu alte unități ale Ministerului de Interne

In scopul prevenirii faptelor ce pot prejudicia capacitatea de apărare a patriei și economia națională, activitatea de contrainformații militare în unitățile de cercetare-proiectare și producție de apărare și în obiectivele economice în care lucrează efective ale armatei se desfășoară în conlucrare cu alte unități ale Ministerului de Interne, pe baza ordinelor în vigoare.

Această conlucrare se concretizează în :

— executarea integrală a sarcinilor prevăzute în programul de măsuri aprobat de conducerea ministerului, în care sînt stabilite obiectivele și sarcinile Direcției a IV-a și Direcției a II-a pentru principalele obiective ale industriei de apărare ;

— prezentarea semestrială de către cele două unități a unor materiale comune cu privire la stadiul realizării planului producției de apărare și măsurile de securitate întreprinse ;

— aplicarea în comun de către Direcția a IV-a și Direcția a II-a, precum și de către inspectoratele județene pe raza cărora sînt amplasate întreprinderile producătoare, a măsurilor de asigurare contrainformativă a fazei finale de realizare a principalelor produse de tehnică militară, pe baza unui plan comun de măsuri ;

— efectuarea de analize periodice între Direcția a IV-a și Direcția a II-a, la diferite niveluri, asupra aspectelor ce apar și a sarcinilor pentru etapa următoare, precum și realizarea unui schimb operativ de informații, atît între aceste unități, cît și cu alte organe și formațiuni ale ministerului ;

— întocmirea și aplicarea de către Direcția a IV-a, în comun cu Direcția a II-a și Serviciul „D“, a unor versiuni de dezinformare ;

— cunoașterea, în conlucrare cu Direcția a III-a, a activității diplomaților străini îndreptate împotriva unităților armatei cu profil de cercetare-proiectare și producție de apărare.

Colonel Nicolae DURLEA
Colonel Cornel HODOJEU
Lt. col. Marcel COSTINESCU

Măsurile ce se întreprind pentru paza și securitatea aeronavelor românești de pasageri și mărfuri în timpul zborului și la escale de scurtă durată

CONSULTAȚIE

Asigurarea securității aeronavelor românești de pasageri și mărfuri în timpul zborului și la escale de scurtă durată se subscrie măsurilor luate pentru desfășurarea traficului aerian în condiții optime. La această activitate o contribuție deosebită aduc organele și formațiunile Ministerului de Interne investite cu atribuții speciale.

Cadrul organizatoric și atribuțiile organelor Ministerului de Interne pe această linie sînt prevăzute în :

— Ordinul președintelui Republicii Socialiste România, Comandant suprem al Forțelor armate, nr. H. 003785 din 11.08.1978 ;

— Instrucțiunile comune M-36 din 17.08.1978 privind aplicarea ordinului președintelui Republicii Socialiste România, Comandant suprem al Forțelor armate, referitor la asigurarea pazei, apărării și securității aeroporturilor, aerodromurilor aviației civile, aeronavelor pentru transportul pasagerilor, aeronavelor utilitare și sportive, precum și asigurarea securității pasagerilor ;

— Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 1282 din 04.10.1973 privind stabilirea unor măsuri referitoare la paza, apărarea și securitatea aeroporturilor și aeronavelor ;

— Ordinul ministrului de interne nr. 001370 din 10.05.1978 referitor la perfecționarea activității de prevenire, descoperire, neutralizare și lichidare a acțiunilor teroriste pe teritoriul Republicii Socialiste România.

I. Măsuri de pază, apărare și intervenție

Conform prevederilor ordinelor în vigoare, organele Ministerului de Interne răspund de paza și apărarea aerogărilor de pasageri și mărfuri, inclusiv a turnurilor de control și dirijare a circulației aeriene, asigurînd prevenirea și lichidarea acțiunilor teroriste și a altor fapte de natură să aducă atingere securității statului și ordinii publice.

În legătură cu diversitatea și complexitatea măsurilor de pază, apărare și intervenție, se împun a fi relevate :

1. Obiectivele din aerogările de pasageri și mărfuri de pe aeroporturile aviației civile pázite de efectivele Ministerului de Interne.

Acestea sînt : punctele de acces în turnurile de control și dirijare a circulației aeriene ; căile de acces (atît pentru persoane, cît și pentru autovehicule) în și din aerogările de pasageri și mărfuri și în

incinta aeroporturilor ; sălile de așteptare pentru pasageri (plecare — sosire, grupare și tranzit) ; saloanele oficiale ; restaurantele sau cantinele-restaurant ; locurile de încărcare-descărcare a bagajelor de cală ; platformele, estacadele și porțiunile drumurilor de acces din fața aerogărilor.

2. Atribuțiile comandantului forțelor Ministerului de Interne din aerogară.

În principal, comandantul forțelor Ministerului de Interne dintr-o aerogară trebuie să cunoască permanent situația operativă, planul de zbor și activitățile din aerogară, în funcție de care execută manevra de forțe și mijloace, pentru asigurarea controlului antiterorist și antideturnare pe fluxul de sosiri și plecări. De asemenea, el trebuie să stabilească, împreună cu comandantul aeroportului și comandantul unității sau subunității de pază din Ministerul Apărării Naționale, căile de acces pentru personalul TAROM și pasagerii și însoțitorii acestora în aerogara de pasageri și mărfuri ; să întreprindă măsuri de protecție a posturilor de pază și apărare a turnurilor de control și dirijare a circulației aeriene, iar împreună cu comandantul aeroportului să stabilească persoanele cu drept de acces în acestea ; să elaboreze modul de acțiune al forțelor proprii în interiorul aerogării, în care scop execută instruirea pe locul de serviciu, precum și exerciții practice de intervenție în diferite situații ; să conducă activitatea forțelor din subordine, pentru asigurarea securității, ordinii și liniștii publice în aerogări ; să ia măsuri de prevenire, neutralizare și lichidare a acțiunilor teroriste și să coopereze cu comandantul unității sau subunității de pază aparținând Ministerului Apărării Naționale, pentru zădărnicierea atacurilor din exteriorul aerogării.

3. Intervenția în cazul unui atac terorist pe aeroport.

În cazul unei acțiuni care pune în pericol securitatea pasagerilor sau aeronavelor, intervenția se execută pe baza *planului de pază și apărare a aeroportului*. Acest document se întocmește de comandantul unității sau subunității de pază aparținând Ministerului Apărării Naționale, împreună cu organul Ministerului de Interne din obiectiv și comandantul subunității de artilerie (mitraliere) antiaeriană dislocată permanent pe aeroport, și este aprobat de comandantul aeroportului.

Conducerea tuturor forțelor dislocate permanent pe un aeroport pentru zădărnicierea atacurilor teroriste și a oricăror încălcări ale regulilor de zbor revine comandantului acestuia, care are ca locțiitor pe comandantul unității sau subunității de pază aparținând Ministerului Apărării Naționale.

4. Intervenția în cazul în care se încearcă pătrunderea în obiectivele păzite.

Persoanele care încearcă să pătrundă în obiectivele păzite, dar nu sînt autorizate sau nu posedă documente legale de acces, vor fi so-

mate. În caz de nesupunere, militarii din pază și control-acces vor face uz de armă în condițiile legii, pentru imobilizarea acestora.

Somația legală constă în pronunțarea în mod energic a cuvintelor: „Stai că trag!”. Dacă persoana nu se supune, este somată prin tragerea unui foc de armă în aer, în plan vertical. Numai după aceste intervenții, dacă persoana în cauză nu dă curs somației, se poate face uz de armă. De menționat că dacă lipsește timpul necesar pentru somație, legea acordă dreptul de a se face uz de armă fără aceasta.

Instrucțiunile în vigoare explică prevederile legii privind uzul de armă, precizând că *deschiderea focului* asupra teroriştilor se va face în următoarele cazuri: pătrunderea prin forță în aerogară, turnul de control și dirijare a circulației aeriene și la locurile de parcare a aeronavelor; atacarea prin surprindere a persoanelor aflate în aerogară sau pe platforma de îmbarcare-debarcare, cu foc de armă sau materiale explozive; atacarea prin surprindere a militarilor aflați în posturile de pază sau în misiuni; încercarea de sustragere de la locul faptei, după comiterea unor acte de omor sau distrugerii grave.

Deschiderea focului de către militarii din pază asupra aeronavelor românești de transport cu pasageri, infractoare, se face numai până la începerea rulajului, trăgându-se asupra roților, după ce s-a obținut aprobarea comandantului unității sau subunității de pază (înlocuitorului), ca urmare a sesizării primite de la organul de trafic din turnul de control și dirijare a circulației aeriene.

Împotriva aeronavelor românești ale aviației de transport utilitare, sportive și de școală infractoare, fără pasageri, focul se va deschide atât la sol, cât și în aer. Împotriva aeronavelor românești de transport mediu și lung curier, infractoare, fără pasageri, focul se va deschide în aer numai cu aprobarea ministrului apărării naționale sau înlocuitorului legal al acestuia.

În caz de intenție vădită din partea unor persoane de a pătrunde pe aeroport, de a ataca sau captura o aeronavă, personal navigant sau pasageri, ori de a distruge instalații ale aeroportului, sînt alarmate toate forțele existente și se acționează pe baza planului unic de pază, apărare și intervenție.

În situațiile în care persoanele infractoare reușesc să pătrundă în aeronavă, comandantul aeroportului, împreună cu comandantul unității sau subunității de pază, ia măsuri pentru zădărnicierea intențiilor infractorilor, ordonînd deschiderea focului asupra roților, blocarea căilor de rulaj și a pistei de decolare cu mijloace mobile stabilite concret prin planul de pază și apărare a aeroportului.

5. Forțe participante la apărarea obiectivelor în situații deosebite.

În afara forțelor ce se găsesc dislocate permanent pe aeroporturi, în situații deosebite, la apărarea obiectivelor încredințate *mai participă și subunități de intervenție* (tancuri, infanterie, vînători de munte, artilerie antiaeriană, geniu, securitate, gărzi patriotice etc.)

stabilite de comun acord de Ministerul Apărării Naționale, Ministerul de Interne și Statul-major al gărzilor patriotice de la C.C. al P.C.R.

Conducerea tuturor forțelor (atit a celor dislocate permanent pe aeroport, cît și a subunităților de intervenție) în situații deosebite revine comandanților unităților militare stabilite de Ministerul Apărării Naționale pe baza planului unic de pază, apărare și intervenție. La elaborarea acestui document participă comandanții unităților militare stabilite de Ministerul Apărării Naționale, comandanții unităților militare stabilite de Ministerul de Interne și șefii statelor-majore județene ale gărzilor patriotice.

II. Controlul antiterorist și antideturnare

Controlul antiterorist și antideturnare se execută de Unitatea specială de luptă antiteroristă și de inspectoratele județene ale Ministerului de Interne pe raza cărora există aeroporturi. El are drept scop :

- asigurarea securității pasagerilor și menținerea ordinii publice în incinta aerogărilor ;
- prevenirea deturnării, capturării sau distrugerii aeronavelor la sol ori în timpul zborului ;
- prevenirea și descoperirea încercărilor de introducere ilegală pe teritoriul țării noastre de armament, muniție, materiale explozive sau radioactive, substanțe toxice de luptă sau stupefiante ;
- împiedicarea punerii în aplicare a intențiilor teroriste de către persoane pretabile la asemenea acțiuni pe timpul cît se află la bordul aeronavelor românești, în incinta aerogărilor sau pe teritoriul țării noastre ;
- prevenirea pătrunderii în țară a persoanelor declarate indozirabile pentru activitate teroristă, prin sesizarea organelor punctelor de control treceri frontieră din aerogări.

1. Organizarea și executarea controlului antiterorist și antideturnare asupra persoanelor, bagajelor și mărfurilor pe aeroporturile din țară.

Controlul antiterorist și antideturnare este organizat de Unitatea specială de luptă antiteroristă și de inspectoratele județene ale Ministerului de Interne la toate aerogările de pasageri și mărfuri, separat, pe fluxurile de sosiri și plecări.

Pentru aceasta se folosesc instalații cu raze „X” și electronice, detectoare de diferite tipuri, avertizoare de radiații, televiziunea cu circuit închis și alte mijloace tehnice moderne.

a) Controlul persoanelor.

Se supun controlului antiterorist și antideturnare următoarele categorii de persoane :

— cetățenii români și străini care intră în aerogări pentru a călători cu aeronavele sau, după caz, pentru a însoți ori aștepta pe pasageri ;

— pasagerii (români sau străini) care intră în țară cu aeronave românești sau străine ;

— pasagerii aflați în tranzit, dacă intră în aerogară ;

— personalul muncitor, inclusiv personalul navigant și de deservire de la aeroporturile aviației civile, dacă intră în aerogară și nu posedă legitimația de acces corespunzătoare, eliberată de Departamentul Aviației Civile sau de comandantul aeroportului.

De menționat că nu se execută controlul antiterorist și antide-
turnare asupra :

— pasagerilor care au călătorit cu aeronave pe curse interne, la sosirea în aerogara de destinație ;

— grupurilor organizate de turiști români sau străini, care au fost controlate la intrarea în țară și continuă călătoria pe curse interne, dacă deplasarea de la un aeroport la altul se efectuează cu mijloace de transport ale companiilor române ;

— persoanelor prevăzute în anexa la H.C.M. nr. 1282/1973.

Controlul asupra persoanelor se execută prin legitimare și control corporal.

Înainte de începerea controlului corporal se solicită persoanelor respective să declare dacă dețin arme, muniție, explozive, dispozitive sau alte obiecte care ar putea periclita securitatea aerogărilor, aeronavelor și pasagerilor. În cazul persoanelor care declară că au asupra lor asemenea obiecte, se verifică legalitatea deținerii acestora. În funcție de rezultatul verificării, se permite deținătorilor intrarea în aerogară după ce li s-a făcut și controlul corporal, ori sint reținuți în vederea cercetării.

Armele de foc, muniția și armele albe, deținute ilegal, se rețin și se predau la destinație prin comandantul aeronavei.

Armele de foc și muniția aparținând străinilor care intră în R. S. România se rețin și se predau — spre păstrare — organelor vamale aeroportuare, care procedează potrivit legii.

Pasagerilor străini aflați în tranzit, care doresc să intre în aerogară, li se rețin armele de foc, muniția și armele albe, care li se restituie la reîmbarcarea lor în aeronavele străine. În situația în care călătoria în străinătate se continuă cu o aeronavă românească, armele și muniția se restituie deținătorilor respectivi, la destinație, de comandantul aeronavei.

b) Controlul bagajelor.

Bagajele de mână și de cală sint supuse controlului antiterorist și antideturnare concomitent cu efectuarea controlului corporal al persoanelor care le dețin.

Controlul bagajelor se execută prin examinarea acestora cu ajutorul instalațiilor tehnice de control antiterorist și antideturnare și, la nevoie, prin deschiderea lor și verificarea conținutului.

Bagajele aparținând persoanelor prevăzute în anexa la H.C.M. nr. 1282/1973 nu sînt supuse controlului.

Înainte de începerea controlului asupra bagajelor de mînă și de cală, deținătorii lor sînt anunțați să scoată din acestea materialele fotosensibile, spre a nu fi voalate prin acțiunea instalațiilor tehnice de control.

În situațiile în care la verificarea bagajelor cu ajutorul mijloacelor tehnice se constată existența unor obiecte suspecte sau al căror contur nu este edificator, se procedează la deschiderea și examinarea amănunțită a conținutului acestora.

De reținut că deschiderea bagajelor suspecte și verificarea amănunțită a conținutului lor se execută numai în prezența deținătorilor, după cum urmează :

- se solicită deținătorului să deschidă geamantanul, servieta, coletul etc. ;

- se verifică conținutul acestora, obiect cu obiect, prin palpate și observare ;

- se cercetează amănunțit părțile constructive ale bagajelor, pentru a se stabili dacă acestea nu conțin sisteme sau spații în care pot fi ascunse obiecte suspecte ;

- obiectele care nu pot fi deschise, cum sînt aparatele de radio, de fotografiat, casetofoanele, aparatele de uz casnic etc., se cercetează cu atenție și — după caz — prin punerea lor în funcțiune, se verifică dacă nu conțin arme, muniție, explozive, dispozitive și alte obiecte care pot fi folosite în acțiuni teroriste.

Obiectele care prezintă suspiciuni sub aspectul posibilității de a declanșa explozie se scot din incinta punctului de control și se transportă, împreună cu deținătorul lor, la locul anume destinat, unde sînt examinate de specialiști în pirotehnie.

În cazul în care la controlul bagajelor de mînă și de cală rezultă că acestea conțin armament, muniție, explozive, dispozitive sau alte obiecte care ar putea periclita securitatea aerogării, aeronavelor și pasagerilor, se trece la identificarea și cercetarea deținătorilor, precum și la izolarea obiectelor suspecte.

c) Controlul mărfurilor.

Controlul antiterorist al mărfurilor destinate traficului aerian se execută în momentul depunerii acestora în aerogara de mărfuri. Operațiunea se realizează de echipa mixtă de control, din care fac parte reprezentanți ai punctului de control antiterorist și antideturnare, ai organelor punctelor de control treceri frontieră, vamale și de tranzit.

Prin intermediul mijloacelor tehnice de control existente la magazia de mărfuri și mesagerie se urmărește identificarea și prevenirea îmbarcării la bordul aeronavelor de mărfuri a unor dispozitive sau obiecte care ar putea periclita securitatea zborurilor.

2. Controlul persoanelor, bagajelor și mărfurilor la îmbarcarea în aeronavele civile românești pe aeroporturi din străinătate.

Controlul antiterorist și antideturnare al persoanelor și bagajelor de mină ce se îmbarcă în străinătate pe aeronave românești se execută de cadrele Ministerului de Interne care asigură securitatea aeronavei în zbor, dacă autoritățile țării respective nu efectuează un asemenea control.

Persoanele, împreună cu bagajele de mină, sînt controlate, pe cît posibil, înainte de urcare în aeronavă.

Sînt exceptate de la control persoanele prevăzute în anexa la H.C.M. nr. 1282/1973.

Bagajele de cală și mărfurile aduse la aeronavă pentru îmbarcare sînt examinate de echipa de asigurare a securității, după care se trece la identificarea acestora prin recunoașterea lor de către deținători.

Bagajele de cală care nu sînt recunoscute de pasageri, precum și mărfurile ce nu sînt destinate a fi transportate cu aeronava respectivă, nu se introduc în cală, ci se predau organelor aeroportuare străine, în prezența reprezentantului TAROM, acolo unde acesta există.

În cazurile cînd la controlul antiterorist și antideturnare al persoanelor, bagajelor și mărfurilor îmbarcate în aeronavele civile românești pe aeroporturi din străinătate se descoperă arme, muniție, explozive, dispozitive și alte obiecte care ar putea să pericliteze securitatea aeronavei și pasagerilor se procedează astfel :

— armele de foc, muniția și armele albe se ridică de la deținători de echipa care asigură securitatea aeronavei în zbor și se depun spre păstrare, pînă la destinație, în cabina de pilotaj ; la destinație, armele de foc și muniția se predau organelor vamale românești, spre a proceda conform dispozițiilor legale, iar armele albe se restituie deținătorilor, prin personalul de la sol ;

— materialele explozive, substanțele toxice de luptă și orice dispozitive sau obiecte care ar putea să pericliteze securitatea aeronavei și a pasagerilor se ridică de la deținători și se predau organelor aeroportuare străine, prin comandantul aeronavei sau prin reprezentantul TAROM, acolo unde acesta există.

Persoanelor care refuză să predea armamentul, muniția și obiectele identificate a fi suspecte nu li se permite îmbarcarea în aeronavă, iar în situația în care controlul s-a efectuat în aeronavă, acestea vor fi invitate să coboare.

3. Organizarea și executarea controlului antiterorist și antide- turnare al aeronavelor.

Controlul antiterorist al aeronavelor românești de pasageri și mărfuri se execută de cadrele Ministerului de Interne însărcinate cu asigurarea securității acestora, împreună cu echipajele navigante respective și are drept scop prevenirea introducerii de obiecte și conținere care ar pune în pericol securitatea zborurilor, precum și descoperirea eventualelor persoane cu intenții ostile ce ar încerca să se ascundă în aeronave.

Controlul se desfășoară după ce organele tehnice au pregătit aeronava pentru zbor.

Pe aeroporturile unde funcționează organe vamale și de frontieră, la controlul antiterorist al aeronavelor participă și reprezentanți ai acestor organe.

În timpul controlului se verifică în detaliu interiorul și exteriorul aeronavei, în toate părțile componente.

Persoanele clandestine, armele, muniția, explozivele și obiectele suspecte descoperite la control se scot din aeronavă și se predau organelor competente de pe aeroport.

Echipa de asigurare a securității aeronavei verifică dacă mărfurile și bagajele de cală ce urmează a fi imbarcate au etichetele corespunzătoare și sint destinate a fi transportate cu aeronava respectivă. Cele care nu îndeplinesc aceste condiții se restituie organelor aeroportuare competente, spre clarificare.

Însușirea și aplicarea întocmai a măsurilor prevăzute în ordine și instrucțiuni de către toate cadrele care îndeplinesc misiuni pe linia asigurării securității aeronavelor și pasagerilor sint garanții ale prevenirii oricărui act ostil îndreptat împotriva țării noastre.

Colonel Anghel DRĂGAN
Maior Nicolae TOMA

ANTITERORISM

Particularități în urmărirea informativă a suspectilor pe profil

Realizarea sarcinii de prevenire și contracarare a oricăror încercări sau intenții de a se comite acte cu caracter extremist-diversionist pe teritoriul R. S. România este condiționată de desfășurarea unei activități informativ-operative judicios organizate și permanente, folosindu-se întreaga gamă a mijloacelor și metodelor muncii de securitate, în vederea culegerii de date și informații despre categoriile de persoane în rîndul cărora pot exista suspecti pe profil, din locurile și mediile frecventate de asemenea elemente.

Informațiile din care rezultă indicii de activitate teroristă trebuie verificate cu maximum de operativitate și prelucrate activ, coroborîndu-se în raport cu situația concretă și momentele operative existente.

Activitatea informativ-operativă pe profil de antiterorism se desfășoară potrivit principiilor și normelor muncii de securitate, dar comportă unele particularități determinate de: *implicațiile social-politice și gravitatea urmărilor acțiunilor teroriste; comportamentul și psihologia suspectilor pe profil; natura diversă a mijloacelor folosite în comiterea actelor terorist-diversioniste; utilizarea tot mai frecventă a dispozitivelor explozive, în scopul asigurării securității membrilor comandourilor, prin plasarea lor din timp în obiectivul sau zona vizată; mediile în rîndul cărora elementele teroriste găsesc sprijin în culegerea de informații sau pentru organizarea de activități ostile; secretul deplin al succesiunii etapelor actului terorist.*

1. Organizarea și desfășurarea urmăririi informative pe profil de antiterorism

Această activitate este reglementată de ordinele în vigoare ale conducerii ministerului și De-

partamentului securității statului și are ca scop *verificarea în mod organizat, complet și operativ a infor-*

mațiilor referitoare la intenția, pregătirea sau săvârșirea unor acte teroriste. Ea se desfășoară asupra persoanelor suspecte de activități teroriste, a faptelor cu un astfel de caracter săvârșite de autori necunoscuți, cât și cu privire la împrejurările care pot favoriza comiterea de acțiuni terorist-diversioniste.

La baza începerii urmăririi informative stau *datele și informațiile de primă sesizare*, precum și *materialele din care* — după verificări prealabile — *rezultă intenția unor elemente de a organiza sau iniția acte cu caracter terorist*, precum și posibilitatea comiterii de asemenea acte.

Data fiind pericolozitatea deosebită a acțiunilor teroriste și efectele grave pe care le pot produce, *urmărirea informativă în astfel de cazuri începe imediat când* — din analiza informațiilor de primă sesizare ori a datelor obținute prin verificări prealabile — *se conturează indicii de activitate suspectă*.

Urmărirea informativă pe profil de antiterorism trebuie să cuprindă ansamblul activității și comportamentul elementelor suspecte și să vizeze toate laturile preocupărilor acestora. De la primirea unei informații până la clarificarea ei deplină și temeinică, *elementul suspect este necesar să se afle* — fără nici un moment de întrerupere — *în atenția totală a organelor de securitate*.

În același timp cu activitatea de cunoaștere și îngrădire a oricărei posibilități de acțiune din partea unui element potențial terorist, se impune descifrarea — *în cele mai mici detalii* — a întregii conduite a suspectului, identificarea tuturor legăturilor sale și stabilirea naturii lor, concomitent cu asigurarea de măsuri care să prevină eventualele acte organizate sau declanșate de acestea.

Totodată este necesar *să se stabilească și să se exploateze în folosul organelor de securitate toate canalele* — legale sau ilegale — *uzitate de elementele urmărite* pentru a intermedia legături, a comunica date și instrucțiuni etc.

Analiza informațiilor de primă sesizare constituie o etapă cu o semnificație deosebită în procesul de cunoaștere a activității suspectilor și presupune, în toate cazurile, competență profesională, discernămint politic și juridic, profunzime în gândire, pentru a se stabili concluziile și măsurile optime ce se impun.

Orice informație trebuie analizată *cu operativitate și cu toată răspunderea*, pentru că din ea pot rezulta indicii care să conducă la descoperirea unor intenții cu caracter terorist și la prevenirea acțiunilor puse la cale.

Într-un caz lucrat de Unitatea specială de luptă antiteroristă un informator a sesizat că două persoane care veniseră la hotel într-un autoturism cu număr de înmatriculare străin au parcat autovehiculul regulamentar, în spațiul special amenajat în acest scop din apropiere, dar au continuat să-l supravegheze cu discreție. Acest amănunt părea lipsit de importanță, mai ales că persoanele respective nu erau cunoscute de informator. Totuși, acționându-se în baza principiului că orice semnalare pe acest prfil de muncă trebuie analizată cu maximă atenție, s-a trecut la verificarea ei. Cele două persoane au fost identificate operativ și s-a declanșat urmărirea lor informativă, prilej cu care s-a stabilit că elementele respective reușiseră să introducă în țară armament, ascunzându-l într-un loc special amenajat în autoturism.

Concluzia care se desprinde din modul cum s-a acționat în acest caz,

ca și în altele rezolvate asemănător, este aceea că în activitatea antiteroristă prezintă importanță stabilirea și cunoașterea tuturor indicilor și detaliilor comportamentului suspectilor. Pentru aceasta este nevoie însă de multă investiție de inteligență, de perseverență și fermitate în acțiune, întrucât elementele teroriste dispun de o pregătire contrainformativă specială și, ca atare, reușesc de multe ori să ascundă faptele sau indiciile care ar putea trăda scopul prezenței lor în țara noastră, intențiile ce le au.

În cele mai frecvente cazuri, *elementele teroriste vin în România în calitate de turiști*, iar în ultimul timp se constată tot mai mult tendința acestora de a ne vizita țara sub acoperirea unor *organisme sindicale, obștești etc.*, sperând că astfel vor fi mai puțin în atenția organelor de securitate.

Tot în scopul distragerii atenției și pentru a face inoportune eventualele date ce se dețin despre activitatea lor, asemenea elemente folosesc *documente de identitate false* și *atrag tot mai insistent la acțiunile plănuite persoane de sex feminin*.

Astfel, în cursul anului trecut, doi străini sosiți în București, un bărbat și o femeie, făceau totul pentru a lăsa impresia că sînt căsătoriți, posedînd și documente în acest sens. Informatorul care i-a semnalat a sesizat însă unele mici discrepanțe în comportamentul celor doi „soți“, fapt ce pleda împotriva autenticității căsătoriei lor. Urmărirea informativă a acestora a confirmat că străinii nu erau în realitate soț și soție și că documentele care le atestau căsătoria erau false.

O particularitate în ceea ce privește urmărirea informativă a suspectilor pe profil de antiterorism o constituie *organizarea unui complex*

de măsuri operative calificate — imediat după obținerea informației —, *prin utilizarea de forțe și mijloace diverse, care să asigure contracararea intențiilor ostile ale elementelor teroriste*.

Așa s-a procedat în cazul emisarului „Selim“, membru al conducerii militare și de operațiuni speciale a unei organizații teroriste, asupra căruia, încă de la intrarea în țară, au fost întreprinse măsuri informative complexe. S-a stabilit astfel că acesta a contactat mai mulți studenți arabi cunoscuți ca membri ai unei grupări extremiste, aflați în diferite centre universitare din țară, cărora le-a indicat ca grupuri de colegi de-ai lor să meargă în taberele organizate de U.A.S.C.R. și să folosească prilejul pentru a se instrui din punct de vedere militar, prin simularea anumitor teme de luptă și prin dezbaterile unor subiecte de pregătire, cum ar fi: organizarea sistemului de apărare a sediilor obiectivelor și piețelor, deprinderea minuirii cu mare rapiditate a armamentului și explozivelor, folosirea tranșeelor.

„Selim“ a insistat ca fiecare luptător să-și cunoască în detaliu misiunea, avînd în vedere că datele concrete privind orașul, locul și obiectivul vizate se vor comunica cu puțin timp înaintea declanșării operațiunii. A insistat, de asemenea, asupra necesității conspirării depline a acțiunilor întreprinse, „pentru a nu fi cunoscute de organele de informații române“. În acest scop a cerut interlocutorilor să studieze foarte atent persoanele cu care intră în contact sau stabilesc relații de prietenie.

Verificarea detaliată a informațiilor — folosindu-se întregul complex de mijloace specifice muncii de securitate — se efectuează după ce

s-au întreprins măsurile corespunzătoare de prevenire.

De menționat însă că atât realizarea măsurilor necesare prevenirii acțiunilor elementelor suspecte, cât și verificarea informațiilor trebuie să se desfășoare în mod operativ și într-o strânsă unitate.

Urmărirea informativă pe profil de antiterorism se desfășoară asupra următoarelor categorii de persoane :

- străinii suspecti de activitate teroristă, membrii grupărilor sau organizațiilor extremist-teroriste, elementele semnalate că au acționat în alte țări și vizitează R. S. România, emisarii veniți în țară sub diverse acoperiri ;

- persoanele din categoria celor de mai sus, care, deși nu vizitează țara noastră, prin pozițiile ce le dețin în cadrul grupărilor extremiste, organizează sau trimit în România elemente pentru a comite acțiuni cu caracter terorist ;

- străinii sau cetățenii români ce au legături cu organizații extremist-teroriste ori cu elemente suspecte pe profil sau care sprijină — într-un fel sau altul — activitatea acestora și pot fi antrenați în asemenea acțiuni ;

- străinii și cetățenii români care posedă sau au avut armament, ori sînt interesați în procurarea de arme ;

- elementele cunoscute că s-au pregătit în tabere speciale, precum și persoanele cu manifestări specifice terorismului, care apreciază că prin fapte de acest gen își pot satisface anumite interese ;

- orice alte persoane despre care se dețin informații că intenționează să comită acte cu caracter terorist-diversionist.

O preocupare sporită trebuie acordată *emisarilor grupărilor extre-*

mist-diversioniste, care — așa cum rezultă din practica muncii — vin în țara noastră cu misiuni concrete de a organiza și impulsiona activitatea membrilor grupărilor extremiste din rîndul străinilor aflați pe teritoriul R. S. România, de a aduce instrucțiuni și intermedia legături.

Asupra acestor emisari se cere să se desfășoare o *urmărire calificată*, aplicîndu-se măsuri informative complexe, care să asigure un control deplin al activității lor, pentru a li se contracara intențiile și planurile. Așa s-a procedat, de exemplu, într-un caz în care cetățeanul irakian „Paul“, emisar al unei grupări extremiste, a fost pus în urmărire informativă imediat după intrarea sa în țară. În urma măsurilor informativ-operative complexe, întreprinse în cooperare cu alte unități ale Ministerului de Interne, s-a stabilit că „Paul“ desfășoară o susținută activitate în rîndul unor cetățeni de origine arabă aflați în Capitală, despre care s-a aflat cu acest prilej că sînt membri sau simpatizanți ai unor grupări extremist-teroriste.

În prezența lui „Paul“ s-au desfășurat într-o stațiune montană mai multe ședințe la care au participat conducătorii unor grupuri ale studenților arabi din centrele universitare București, Cluj, Timișoara și Iași și delegați ai acestora din Craiova, Bacău și Brașov.

Participanții au luat măsuri de conspirare a acțiunii, pretinzînd că merg într-o excursie pentru care au închiriat, prin O.N.T., în exclusivitate, o vilă cu 10 camere. Ședințele au fost ținute de fiecare dată în camere diferite. În cadrul lor, emisarul a insistat asupra necesității pregătirii militare a studenților străini care erau membri ai organizației extremist-teroriste reprezentate de el, menționînd că gruparea din R. S. România constituie o formațiune mi-

litară ce ar urma să îndeplinească misiuni de comando. El a cerut participanților la ședințe să acorde o deosebită atenție conspirării depline a activității din cadrul grupării.

Urmărirea informativă pe acest profil de muncă *trebuie să se desfășoare și asupra persoanelor* — străini sau cetățeni români — *cunoscute cu manifestări specifice activităților teroriste*, predispuse la acte de violență ori care încearcă să procure pe căi ilegale armament, muniție și explozive.

Practica organelor de securitate dovedește că persoanele predispuse la acte de violență, care acceptă comportamentul terorist, recurg cu ușurință la folosirea armamentului pentru a-și satisface anumite revendicări.

În cursul anului 1978 a fost prevenită activitatea mai multor cetățeni români, cunoscuți cu intenții de a pleca ilegal din țară, care, în vederea realizării planului lor, s-au constituit în grup și și-au propus ca prim obiectiv procurarea de armament și bani.

Acțiunea s-a declanșat de la o informație de primă sesizare din care rezulta că un anume „Banu” manifestă interes pentru a cunoaște performanțele pistoalelor aflate în dotarea subofițerilor de miliție din paza generală.

Întrucât din verificările preliminare s-a stabilit că „Banu” are intenții de evaziune, s-a început imediat urmărirea sa informativă.

Măsurile energice întreprinse pe baza datelor obținute în procesul urmăririi informative au condus la stabilirea membrilor grupului și la descoperirea și curmarea activității lor înainte ca aceștia să treacă la dezarmarea unor subofițeri de mili-

ție din paza generală și a unor paznici înarmați.

Urmărirea informativă *se desfășoară pe bază de plan*, care cuprinde : măsuri, termene și responsabilități ; variante și ipoteze de acțiune ; folosirea judicioasă a mijloacelor și metodelor muncii de securitate ; crearea unor momente operative și modalitatea exploatarea acestora ; elaborarea de legende și combinații informative și modul de aplicare a lor ; măsurile ce se întreprind în raport cu evoluția urmăririi.

Ca și pe alte profiluri de muncă, principalul mijloc de realizare a sarcinilor urmăririi informative a elementelor suspecte de activitate teroristă îl constituie *rețeaua informativă*. Aceasta trebuie să aibă în componența sa informatori și colaboratori cu experiență, verificați în activitatea practică, care să dispună de reale calități și cu posibilități de a se afla, pe cât este cu putință, permanent în anturajul suspectilor.

Instruirea informatorilor și colaboratorilor dirijați pe acest profil trebuie să fie *permanentă, concretă și temeinică* și să aibă ca scop determinarea acestora de a fi în măsură să *descopere indicii ce evidențiază preocupări și intenții de acțiuni teroriste*, fie și numai din simple situații de comportament și atitudini din partea unor elemente suspecte.

Atunci când există riscul ca un informator să nu poată stabili conținutul anumitor discuții întrucât nu cunoaște limba celor urmăriți, el poate fi dotat, în funcție de importanța cazului, cu mijloace tehnice portabile de ascultare-inregistrare, pentru a nu se pierde aspecte utile organelor de securitate.

Sistemul de legătură cu rețeaua angrenată cu sarcini în cazurile de urmărire informativă pe profil de antiterorism trebuie astfel conceput,

încît să asigure comunicarea informațiilor în orice moment și transmiterea operativă a instrucțiunilor în raport cu evoluția situației.

Desigur că, în cazurile în care producerea unui act terorist este iminentă, sursele trebuie instruite atît pentru a interveni — cu riscul desconspirării —, în scopul prevenirii acțiunii, cît și cu privire la modul concret de comportare în situația dată.

Pentru cunoașterea activității suspectilor pe profil se folosesc și celelalte metode și mijloace specifice muncii de securitate, cum sînt: filajul, percheziția secretă, combinațiile și legendele informative, mijloacele T.O. ș.a.

Folosirea judicioasă a filajului, în corelație cu informațiile obținute prin alte mijloace, este de mare utilitate în realizarea unei urmăriri eficiente. Atenția și observațiile filorilor pot fi esențiale pentru orientarea măsurilor de urmărire și de documentare a activității suspectilor pe profil de antiterorism. Astfel, în cazul „Mayer“, deși cei urmăriți se aflau într-o zonă deschisă, din care cauză echipa de filaj a fost nevoită să-și mascheze prezența, datorită atenției, filorii au sesizat preocuparea elementelor respective pentru controlul pragurilor autoturismului. Pe baza acestei observații s-au întreprins măsuri combinate care au condus la descoperirea de armament, muniții și explozive.

Combinațiile și legendele sînt cele mai indicate pentru derutarea și dezinformarea suspectilor, în scopul

determinării lor de a-și dezvălui planurile de acțiune, legăturile și intențiile. Tot prin măsuri combinate se pot crea animozități în rândul unor astfel de elemente, fapt ce duce la destrămarea lor și, de cele mai multe ori, chiar la renunțarea de către acestea la planurile ostile.

Prin efectuarea de percheziții secrete în locurile de cazare, la autoturisme, bagaje de mînă etc., se pot descoperi indicii semnificative cu privire la activitatea teroristă. Pot fi, de asemenea, descoperite armament, muniții, explozive, schițe despre obiectivele vizate sau alte însemnări de utilitate operativă.

Perchezițiile secrete se efectuează în deplină conspirativitate, pentru ca cei urmăriți să nu se sesizeze și să ia măsuri de distrugere sau ascundere a materialelor compromițătoare.

Percheziția secretă nu se execută la întîmplare — în ideea că probabil se va descoperi ceva —, ci urmărește un scop precis: *identificarea obiectelor și materialelor despre care se dețin date că ar exista și că ar putea fi folosite în comiterea unor acțiuni teroriste.*

O atenție deosebită se impune să fie acordată *coletelor suspecte*, în care se pot afla materiale explozive, dispozitive artizanale sau alte mijloace utilizabile în comiterea de acte cu caracter terorist. Practica a demonstrat că elementele teroriste folosesc, în multe cazuri, capcane, pentru a descoperi eventualul control al bagajelor lor.

Avînd în vedere aceste aspecte, cît

și posibilitatea declanșării unor dispozitive explozive ce s-ar afla în bagajele suspectilor, este necesar să se acorde o deosebită atenție controlului tuturor coletelor și bagajelor per-

soanelor ce prezintă suspiciuni pe profil de antiterorism.

Un astfel de control se execută de cadre specializate, care folosesc aparatura modernă aflată în dotare.

2. Finalizarea cazurilor și acțiunilor pe profil

Documentarea activității elementelor suspecte pe profil de antiterorism aflate în urmărire informativă se realizează concomitent cu munca de cunoaștere și stabilire a preocupărilor lor și de prevenire a oricărui eventuale hotărâri de a-și pune în practică planurile teroriste.

Cunoașterea în detaliu a activității suspectilor reprezintă o necesitate impusă de cerința întreprinderii de măsuri corsepunzătoare și eficiente de prevenire, cit și de nevoia stabilirii cadrului optim de documentare a preocupărilor.

Documentarea activității elementelor urmărite nu reprezintă un scop în sine; rostul ei constă în *stringerea și conservarea probelor* prin care se demonstrează și se demască activitatea suspectilor, în funcție de care se stabilesc modali-

tățile de rezolvare a fiecărui caz în parte.

În raport cu modul cum s-a realizat documentarea și în funcție de semnificația datelor a căror probare este cu putință, se aplică una dintre măsurile de finalizare cunoscute.

De regulă, elementele despre care s-au obținut informații că au venit în țara noastră în scop terorist, că au organizat, incitat ori și-au creat legături de o asemenea natură, sint obligate să părăsească teritoriul R. S. România, fiind declarate persoane indezirabile.

În raport cu datele concrete ale acțiunii, cu poziția și atitudinea elementului respectiv, de la caz la caz acesta poate fi contactat și avertizat în legătură cu activitatea pe care preconiza să o desfășoare.

Colonel Constantin CEPRAGA

CERCETĂRI PENALE

Principalele probleme ce se impun a fi rezolvate de ofițerii de cercetare penală de securitate cu ocazia cercetării la fața locului în cazul unor evenimente suspecte de acte de diversiune prin incendii, explozii sau prin orice alte mijloace, în cazuri de catastrofe aeriene, feroviare ori navale

Infracțiunile care necesită efectuarea cercetării penale pot fi împărțite, convențional, în două grupe :

- infracțiuni a căror cercetare penală se începe de obicei cu cercetarea la fața locului ;
- infracțiuni a căror cercetare penală nu impune obligativitatea deplasării la fața locului.

Cercetarea la fața locului se efectuează atunci când este necesar să se facă constatări cu privire la situația locului săvârșirii infracțiunii, să se descopere și să se fixeze urmele infracțiunii, să se stabilească poziția și starea mijloacelor materiale de probă și împrejurările în care infracțiunea a fost comisă, să se desprindă concluzii menite să ducă la identificarea făptuitorului.

Cercetarea la fața locului se efectuează în prezența a cel puțin doi martori asistenți, în afară de cazurile când aceasta nu este posibil. Nu pot fi martori asistenți minorii sub 14 ani, persoanele interesate în cauză și cei ce fac parte din aceeași unitate cu organul care efectuează actul procedural.

Ca măsură procesuală, cercetarea la fața locului trebuie efectuată numai în cadrul urmăririi penale în cazurile în care a avut loc o faptă ce întrunește elemente constitutive ale unei infracțiuni.

I. Organizarea activității de cercetare la fața locului

Cercetarea la fața locului se efectuează de organele de cercetare penală ale securității, împreună cu organele specializate, în cazul unor evenimente suspecte de sabotaj ori acte de diversiune, provocate prin incendii, explozii sau în orice alt mod, în catastrofe aeriene, feroviare și navale, precum și în alte situații ce impun o asemenea măsură. Organele de cercetare penală ale securității întocmesc

actele de urmărire penală ce nu suferă aminare și, în raport cu datele obținute, continuă cercetările sau trimite de îndată lucrările efectuate, prin procurorul militar care exercită supravegherea activității, procurorului competent. În cazurile de mai sus, șefii unităților Departamentului securității statului vor constitui în mod obligatoriu echipe de cercetare la fața locului.

Deplasarea la fața locului se face cu ajutorul autolaboratoarelor criminalistice sau cu alte mijloace de transport din dotarea unităților de securitate.

Ofițerii care se deplasează pentru cercetarea la fața locului sînt obligați să aibă asupra lor trusă criminalistică, aparat de fotografiat, aparat de filmat, magnetofon, detector de metale, detector de substanțe radioactive, de materii explozive etc., în vederea descoperirii, protejării, fixării, ridicării și examinării tuturor categoriilor de urme și a altor mijloace materiale de probă.

Reguli tactice

Pentru obținerea unor rezultate cît mai bune este necesară respectarea anumitor reguli tactice, după cum urmează:

a) Cercetarea la fața locului nu suferă aminare, întrucît cea mai mică întîrziere poate avea drept consecință schimbarea situației la locul săvîrșirii infracțiunii, prin ștergerea urmelor și dispariția probelor materiale. Dacă înainte de a se începe cercetarea aspectul locului faptei a suferit modificări, se fixează numai ceea ce se observă în momentul cercetării.

La primirea sesizării, organele de cercetare ale securității sau ofițerii operativi trebuie să verifice dacă s-au luat măsuri pentru menținerea în starea inițială a aspectului locului săvîrșirii infracțiunii, precum și pentru interzicerea accesului persoanelor străine în acel loc. Dacă asemenea măsuri nu s-au luat, se vor da indicațiile corespunzătoare.

În cazul producerii de incendii sau explozii, dacă acestea continuă să amenințe cu distrugeri ulterioare și dacă ele pun în pericol viața oamenilor, trebuie să se ia măsuri de lichidare a urmărilor, indiferent de cercetarea locului faptei.

b) Cercetarea și fixarea aspectului locului săvîrșirii infracțiunii, precum și a urmelor și probelor materiale trebuie efectuate cu toată obiectivitatea, independent de orice ipoteze s-ar emite sau de alte anticipări. Autorii cercetării la fața locului nu trebuie să se lase conduși de idei preconcepute cu privire la natura faptei, deoarece ar fi tentați de a fixa numai acele urme ce confirmă versiunea lor. În situația în care ulterior această versiune nu și-ar găsi confirmarea, se poate pierde posibilitatea de a se descoperi la locul faptei alte urme, care, în cazul respectiv, ar putea să prezinte utilitate pentru stabilirea infracțiunii.

c) Cercetarea la fața locului se efectuează cu maximă minuțiozitate, acordîndu-se atenție chiar și lucrurilor așa-zis mărunte. Este mai bine să se fixeze mai multe lucruri despre care ulterior probabil se va stabili că nu au legătură cu fapta, decît să se negligeze unele detalii a căror legătură cu fapta este incertă în momentul efectuării cercetării la fața locului, dar care, mai tîrziu, pot deveni necesare cercetării penale.

d) Repartizarea sarcinilor membrilor echipei de cercetare la fața locului trebuie făcută imediat, pentru ca activitatea acestora să aibă un caracter organizat, fiecare știind exact ce misiune are de îndeplinit.

e) Aparatura și tehnica criminalistică se vor utiliza în raport cu natura și particularitățile locului faptei (în interiorul minelor, în atmosferă explozivă etc.).

f) Pe tot parcursul efectuării cercetării la fața locului se vor consemna complet și amănunțit toate constatările făcute, forma, natura, starea și particularitățile urmelor, locul și poziția în care au fost descoperite și orice alte date ce pot prezenta interes în cauză, în vederea întocmirii procesului-verbal de cercetare la fața locului. Aceste date pot fi fixate și cu ajutorul înregistrărilor pe bandă magnetică.

g) Concomitent se va trece la identificarea martorilor și a altor persoane care se găsesc la fața locului și la obținerea primelor date de la acestea. Asemenea date, împreună cu cele furnizate de persoanele care au făcut sesizarea, sînt de natură să ofere indicii importante pentru desfășurarea cercetării la fața locului și identificarea făptuitorului.

II. Efectuarea cercetării la fața locului

Reguli generale

Cercetarea la fața locului se efectuează cu respectarea strictă a normelor procesuale penale și a regulilor criminalistice.

Potrivit articolului 227 din Codul de procedură penală, orice persoană cu funcție de conducere sau funcționar care a luat cunoștință de săvârșirea unei infracțiuni în organizația unde își îndeplinește sarcinile, este obligată să sesizeze de îndată pe procuror sau organul de cercetare penală și să ia măsuri să nu dispară urmele infracțiunii, corpurile delictelor și orice alte mijloace de probă.

Ofițerii, subofițerii, precum și orice alte persoane, indiferent de grad, funcție sau alte calități, nu au voie să pătrundă în perimetrul săvârșirii infracțiunii dacă nu au sarcini în legătură cu cercetarea la fața locului sau cu salvarea victimei.

1. Observarea locului faptei, în ansamblu. Cercetarea locului faptei începe prin observarea acestui loc, concomitent cu deplasarea în jurul lui, după care se execută fotografia de orientare. Aceasta trebuie să cuprindă pe lângă locul propriu-zis al faptei și anumite repere considerate fixe, cum ar fi: bornele kilometrice sau cele de hotar, anumite clădiri, particularități ale topografiei terenului. Următoarea operație constă în realizarea fotografiei-schiță, care se referă la înregistrarea în întregime a locului faptei, izolat de mediul înconjurător. De asemenea, se va proceda și la fotografierea obiectelor care au fost în legătură directă cu infracțiunea.

2. Concretizarea și fixarea cadrului în care s-a produs fapta, descoperirea și ridicarea urmelor și a probelor materiale. În cazurile când la cercetare participă expertul criminalist, acesta va intra primul în locul săvârșirii infracțiunii, unde va stabili și va marca mai întâi drumul de acces pentru șeful de echipă și martorii asistenți — atunci când sînt prezenți —, după care va trece la descoperirea, protejarea și marcarea urmelor infracțiunii și a celorlalte mijloace materiale de probă, fără a le mișca din locul unde se găsesc. Cercetarea ulterioară a locului faptei poate fi efectuată prin deplasarea echipei de cercetare din centrul terenului (încăperii) spre margini sau invers, dinspre margini spre centru. Când urmele sînt concentrate într-un singur loc (de exemplu, focarul incendiului), este indicat ca cercetarea locului faptei să se efectueze de la centru spre margini, cercetîndu-se cu minuțiozitate punctul central al locului faptei și extinzînd apoi cercetarea pînă la o distanță oarecare de centru. Dacă cercetarea se execută într-o cameră, după descoperirea și fixarea urmelor din centru, aceasta se va efectua în continuare prin deplasarea de-a lungul pereților, în sensul acelor de ceasornic, după care se cercetează succesiv diferite obiecte de la locul faptei, situate mai aproape de centrul camerei. În cîmp deschis, locul infracțiunii poate fi cercetat prin împărțirea sa în pătrate și cercetarea minuțioasă a fiecăruia dintre acestea, sau prin deplasarea în spirală către punctul central în care s-a produs fapta.

Convențional, cercetarea locului săvârșirii infracțiunii comportă două faze: faza statică și faza dinamică. Dacă în interesul descoperirii infracțiunii este necesar să se stabilească mai repede, de exemplu, tipul armei sau natura leziunilor, se poate efectua imediat examinarea obiectului și apoi se continuă faza statică a cercetării locului faptei.

În faza statică, obiectele și urmele sînt cercetate fără a se proceda la atîngerea sau schimbarea poziției în care au fost descoperite. Se acordă atenție poziției în care acestea se află, aspectului lor exterior, prezenței urmelor vizibile de pe ele, distanțelor dintre diferite obiecte. Se efectuează fotografia de orientare, fotografia-schiță și fotografia obiectelor principale.

După terminarea părții statice a cercetării locului faptei și după ce s-au făcut însemnările respective în vederea întocmirii procesului-verbal se trece la **faza dinamică.** În această fază, aceleași obiecte sînt cercetate în mișcare, ele puțînd fi deplasate, luate în mînă (fără a se lăsa pe acestea propriile impresiuni digitale) și privite cu mai multă atenție din toate părțile. Se transplantează urmele

digitale cu peliculă folio, se fac mulaje ale urmelor de picioare de adâncime și se efectuează alte acțiuni de ridicare a urmelor și probelor materiale. Se efectuează fotografia de detaliu a obiectelor și urmelor și se ridică mijloacele materiale de probă.

În cazurile în care cercetarea locului faptei se efectuează la scurt timp după săvârșirea infracțiunii, trebuie să se acorde atenție și să se fixeze nu numai ce se percepe vizual, ci și starea obiectelor (de exemplu, tare, moale, fluid), temperatura acestora și a aerului, mirosurile.

Uneori apare necesar să se consemneze și absența urmelor, dacă aceasta constituie așa-numitele împrejurări negative, adică inexistența a ceea ce ar fi trebuit să existe dacă într-adevăr s-ar fi săvârșit fapta indicată de diferite aspecte exterioare. Constatarea împrejurărilor negative poate duce la concluzia că în cazul respectiv nu s-a produs ceea ce rezultă din prima impresie formată cu prilejul examinării scenei de la locul faptei și, prin urmare, nu este exclusă posibilitatea simulării, cu scopul de a induce în eroare organele de cercetare în ceea ce privește natura reală a faptei.

Reguli privind fixarea rezultatelor cercetării la fața locului

Despre efectuarea cercetării la fața locului se încheie proces-verbal, care trebuie să cuprindă, în afara mențiunilor arătate de articolul 91 din Codul de procedură penală, și o descriere amănunțită a situației locului faptei, a urmelor găsite, a obiectelor examinate și a celor ridicate, a poziției și stării celorlalte mijloace materiale de probă, astfel încât acestea să fie redată cu precizie și pe cât posibil cu dimensiunile respective. La procesul-verbal se vor anexa schițele și desenele, fotografiile sau alte lucrări asemănătoare vizate de organul care a efectuat cercetarea. În scopul notării complete a tuturor stărilor de fapt constatate la fața locului și pentru a avea posibilitatea de control asupra acestei activități ori a înlăturării unelor erori, este necesar ca toți ofițerii care efectuează cercetări la fața locului să posede o agendă destinată numai acestui scop, numerotată și înregistrată. Pe baza celor consemnate în agende, șefii de unități analizează lunar calitatea activității de cercetare la fața locului, precum și modul cum au fost exploatare urmele și celelalte mijloace materiale de probă.

În procesul-verbal de cercetare a locului faptei nu trebuie să se expună diferite opinii și presupuneri ale echipei sau declarații ale martorilor cu privire la faptele petrecute, ci se va consemna numai ceea ce înseși persoanele care au efectuat cercetarea au perceput direct.

Dacă o urmă sau o anumită probă materială nu este menționată în procesul-verbal de cercetare, ea își pierde valoarea probantă.

Exploatarea și interpretarea urmelor și a celorlalte mijloace materiale de probă descoperite la fața locului

Urmele și obiectele descoperite și ridicate cu prilejul cercetării locului faptei trebuie examinate ulterior deosebit de minuțios și, dacă acestea pot prezenta o valoare probantă, se anexează la dosar ca mijloace materiale de probă, iar dacă este necesar vor fi trimise în termen de 3 zile, cu rezoluție motivată, pentru constatarea tehnico-științifică sau expertiză.

Dacă obiectele și urmele ridicate nu pot fi atașate la dosar, vor fi sigilate și păstrate pînă la terminarea urmăririi penale, iar la dosar se anexează fotografiile vizate.

În cauzele cu autori necunoscuți se va întocmi în termen de două zile de la data efectuării cercetării la fața locului un plan de măsuri informativ-operative, iar, după caz, și criminalistice, în vederea identificării autorilor.

III. Particularitățile cercetării la fața locului în cazul unor evenimente suspecte de acte de diversiune prin incendii, explozii sau orice alte mijloace

1. Cercetarea la fața locului în cazul incendiilor cu urmări grave pentru economia națională, precum și al celor ce prezintă indicii că ar fi consecința actelor de diversiune sau de sabotaj se efectuează de organele de securitate, care, în funcție de situație, colaborează cu organele de miliție și cu cele de pompieri.

Regulile tactice generale sînt cele expuse anterior, dar apar și unele particularități care decurg din natura specială a cercetării infracțiunii de acte de diversiune prin incendii, explozii sau alte mijloace.

În cauzele privitoare la incendii și incendieri capătă o importanță excepțională cercetarea locului unde a izbucnit incendiul. De aceea, se impune deplasarea neîntîrziată la fața locului, ținîndu-se seama că în majoritatea cazurilor, odată cu ridicarea resturilor arse, se distrug și urmele de incendiere, precum și probele valoroase ale cauzelor izbucnirii incendiului. După localizarea focului se interzice curățirea locului respectiv și se ridică obiectele incomplet arse, pentru a se păstra urmele eventualei infracțiuni. Orice „măruntiș” descoperit între resturile incendiului poate să servească adesea ca punct de plecare pentru stabilirea cauzelor reale ce l-au provocat și prin aceasta să se descopere infractorul. În acest scop este necesar să se stabilească următoarele împrejurări :

- a) momentul izbucnirii incendiului și locul unde acesta a izbucnit ;
- b) scena locului faptei în momentul izbucnirii incendiului ;
- c) urmele de ardere în focarul incendiului ;
- d) culoarea și forța flăcării în momentul constatării arderii, desimea și culoarea fumului, mirosuri specifice ; cît de repede și în ce direcție s-a extins focul, care era direcția vîntului, în ce moment focul a fost deosebit de puternic, dacă la începutul incendiului ușile și ferestrele erau deschise.

În funcție de cauzele concrete ale izbucnirii incendiului urmează să se stabilească în ce împrejurări, cînd și care anume dintre normele sau instrucțiunile obligatorii privitoare la prevenirea și stingerea incendiilor au fost încălcate și cine este persoana răspunzătoare direct de cele întîmplate.

Trebuie să se țină seama de faptul că în numeroase cazuri de incendii, în scena inițială a locului faptei intervin modificări esențiale datorită acțiunii distructive a focului și a activității desfășurate de pompieri.

2. Cercetarea la fața locului în cazul exploziilor. Zona de cercetare se extinde pe orizontală și verticală pînă la nivelul maxim de acțiune a suflului exploziei. O atenție specială se va acorda cercetării apelor și stufărișului din zonă, pentru a se descoperi obiectele purtătoare de urme care au fost aruncate de suflul exploziei.

Pe tot timpul cercetării se vor lua măsurile necesare de securitate, pentru evitarea producerii de noi explozii, a surpărilor și a altor fenomene de natură a genera accidente.

Activități specifice cercetării la fața locului în cazul exploziilor :

- a) stabilirea specificului activității ce se desfășoară în acele locuri ;
- b) sigilarea stațiilor de comandă, aparaturii de măsură și control, registrelor etc. ;
- c) verificarea stării poziției instalațiilor cu substanțe inflamabile sau sub presiune ;
- d) căutarea și descoperirea focarului și craterului exploziei ;
- e) cercetarea în locurile deschise începe, de regulă, din centrul exploziei (crater) către periferie, în spirală sau cercuri concentrice, zona cercetată lărgindu-se tot mai mult, pe măsura îndepărtării de crater ;
- f) în cazul exploziilor fizice se caută să se constate ce vas a explodat prima dată și, în consecință, să se descopere toate urmele (crăpături, rupturi, semne de corodare, frecări sau loviri, fragmente rezultate după explozie).

IV. Particularitățile cercetării la fața locului în cazuri de catastrofe aeriene, feroviare ori navale

Cercetarea la fața locului a catastrofelor aeriene se face de organele de securitate și de cele ale procuraturii, solicitându-se, după caz, sprijinul organelor Ministerului Apărării Naționale, Departamentului Aviației Civile și al organelor de miliție. În același mod se cercetează și catastrofele navale, cerându-se sprijinul căpităniei portului, dar numai în apele teritoriale ale țării și când sînt în cauză nave românești.

Cercetarea la fața locului în cazuri de catastrofe feroviare, aeriene și navale se extinde pe o zonă mai mare decît cea a producerii lor ; la cele feroviare, se extinde de la ultima stație de ieșire pînă la stația de primire, precum și în locul unde s-au efectuat manevre ; la cele aeriene vor fi cuprinse și ultimul punct de dirijare aeriană și semnalizatoarele optice sau electronice ale aeroportului ; la cele navale, cercetarea se extinde în direcția curentului apei, pînă la locul unde pot fi găsite obiecte ce au legătură cu producerea evenimentului, în raport cu viteza curentului maritim ori fluvial și cu timpul scurs de la producerea catastrofei.

Pe parcursul cercetării se vor nota pozițiile aparatelor de bord și de pilotare, care vor fi fixate și prin fotografiere, și se vor ridica, cu respectarea prevederilor legale, înscrisuri și obiecte necesare elucidării cazurilor respective : foi de parcurs, registre de bord, registrul stației de cale ferată, benzile vitezometrice.

V. Concluzii rezultate din cercetarea unor evenimente deosebite și măsurile ce trebuie luate pentru prevenirea unor asemenea evenimente

De cele mai multe ori, cauzele care favorizează săvîrșirea infracțiunilor au la bază lipsa de supraveghere a modului cum se respectă normele de lucru și măsurile de prevenire stabilite prin legi și regulamente. De aceea, sarcina ofițerilor de securitate nu constă numai în descoperirea la timp a infracțiunii și în cercetarea completă a tuturor împrejurărilor în care aceasta a fost săvîrșită, ci și în obligația de a lua măsurile necesare pentru înlăturarea împrejurărilor ce favorizează săvîrșirea unor infracțiuni asemănătoare.

Din activitatea de cercetare la fața locului desfășurată de organele de securitate rezultă următoarele concluzii mai importante :

1. Deplasarea la fața locului se face uneori cu întîrziere, nerespectîndu-se timpul prevăzut de ordinul în vigoare al ministrului de interne (10 minute din momentul sesizării, ofițerii și subofițerii de la dispecerat sau din grupele de evenimente ; 15 minute, ofițerii și subofițerii de la posturile de miliție ; 15 minute, cei din compunerea echipelor, în timpul programului, iar în afara acestuia în maximum 45 de minute, conform planificării cadrelor care asigură prezența la domiciliu consemnată în ordinul de zi pe unitate).

2. În anumite cazuri nu se asigură imediat paza locului săvîrșirii infracțiunii de către cei ce fac sesizarea și care, potrivit legii, au această obligație, fapt ce permite intrarea „curioșilor” și persoanelor neînsărcinate cu cercetarea la fața locului și distrugerea urmelor, schimbarea locului și poziției obiectelor etc.

3. De multe ori, la cercetarea locului faptei se pleacă cu ipoteze preconcepute sau alte anticipări, care, combinate cu unele superficialități în căutarea urmelor, duc la calificarea cu ușurință a anumitor cazuri ca fiind rezultatul neglijenței, fără să se cerceteze dacă nu a fost la mijloc intenție.

4. Uneori, în procesul-verbal nu se consemnează numai ceea ce organul de securitate care a efectuat cercetarea locului faptei a perceput direct, ci se expun diferite opinii și presupuneri, ceea ce creează dificultăți în elucidarea cazului, mai ales cînd supozițiile respective nu se confirmă.

Colonel Gheorghe VASILE

Lt. col. George ADAM

BIBLIOGRAFIE :

Codul penal al R. S. România, art. 142—144, 150, 163—165, 217—219, 231—232, 248—249.

— Codul de procedură penală al R. S. România, art. 30, 89—97, 99, 109—129 și 131, 221, 227.

— Decretul 232/1974 privind prevenirea și stingerea incendiilor, modificat și republicat în Buletinul oficial nr. 71 din 2 august 1978.

— Decretul 231/1974 privind paza bunurilor, publicat în Buletinul oficial nr. 9 din 15 ianuarie 1975.

— Decretul 208/1976 privind evaluarea pagubelor aduse avutului obștesc prin lipsuri sau degradări de bunuri, publicat în Buletinul oficial nr. 63 din 5 iulie 1976.

— Decretul 297/1977 privind regimul materialelor explozive în economie, publicat în Buletinul oficial nr. 92 din 20 august 1977.

— Ordinul ministrului de interne nr. S 341 din 1 decembrie 1973 de aprobare a Instrucțiunii privind organizarea și efectuarea cercetării la fața locului, exploatarea mijloacelor materiale de probă și folosirea cartotecilor de identificare criminalistică.

— Ordinul ministrului de interne nr. 001025 din 20 februarie 1977 privind organizarea activității de urmărire penală a organelor de cercetare ale securității.

DIN

EXPERIENȚA

NOASTRĂ

Cunoașterea zvonurilor și a manifestărilor de nemulțumire = sarcină deosebit de importantă. Măsurile luate pentru prevenirea eventualelor consecințe negative ale unor asemenea manifestări.

Experiența muncii de securitate ne demonstrează că activitățile ostile sînt inițiate ori stimulate de propaganda imperialistă, de cercurile reacționare din străinătate. Serviciile de spionaj, organizațiile naționalist-fasciste și alte grupări reacționare din exterior, în acțiunile pe care le întreprind împotriva statului nostru, pun un accent tot mai mare pe încercările lor de a submina unitatea moral-politică a poporului în jurul partidului, de a determina și amplifica unele nemulțumiri, de a lansa zvonuri și a crea disensiuni.

În contextul arătat, activitatea de prevenire, neutralizare și combatere a influenței pe care o pot exercita propaganda imperialistă, cercurile reacționare din străinătate, asupra unor elemente din interior, prevenirea și neutralizarea zvonurilor de orice fel, a nemulțumirilor, impun organelor de securitate sarcini sporite.

Pentru prevenirea și combaterea zvonurilor și înlăturarea unor manifestări de nemulțumire, aparatul de securitate din *Inspectoratul județean Gorj* a desfășurat o activitate organizată de cunoaștere a situației operative din zona de responsabilitate. Ea s-a integrat în complexul de măsuri politico-educative de prevenire a infracțiunilor și a altor fapte antisociale luate de partidul și statul nostru, punînd accent pe *instruirea permanentă a rețelei informative* de a ne sesiza cu operativitate în cazul apariției unor zvonuri ori stări de spirit necorespunzătoare, pe combaterea — chiar de către rețea — a unor asemenea manifestări. În același scop, ofițerii de securitate care au în responsabilitate diverse obiective și probleme *au dezvoltat și permanentizat legăturile cu conducerea organizațiilor socialiste*, cu colectivele de oameni ai muncii.

La inspectoratul nostru a devenit o practică *analizarea periodică și ori de câte ori este necesar a informațiilor obținute pe genuri de fapte*. Desigur, am dat atenție celor din care rezultau lansarea de zvonuri sau apariția de nemulțumiri, luând în fiecare caz măsurile ce se impuneau.

— Între cazurile de acest gen amintesc pe cel apărut în timpul sărbătorilor de iarnă de anul trecut, cînd patru elemente au încercat să lanseze zvonul că la Termocentrala Rovinari ar fi fost amplasată — de către persoane rău intenționate — o cantitate mare de exploziv și că în noaptea revelionului vor avea loc în acest obiectiv mai multe explozii puternice. Proliferarea zvonului ar fi creat o stare de spirit necorespunzătoare, ar fi putut perturba procesul de producție. Se impuneau măsuri energice de verificare a informației, de identificare a autorilor și de combatere a zvonului.

Pentru realizarea sarcinilor propuse *am mobilizat întregul aparat, am contactat și reînstruit întreaga rețea* care ne putea ajuta, întreprinzînd și alte măsuri operative. Am reușit în acest mod să identificăm pe cei patru autori care au lansat zvonul și care au recunoscut fapta. Conducerea întreprinderii — cu sprijinul organelor de partid — a luat măsuri de *punere în discuție* a vinovaților în colectivele în care muncesc și de *combatere* a zvonului prin factorii educaționali și alți oameni ai muncii.

— Recent, am primit informații din care rezulta că în mai multe localități s-a creat o stare de spirit necorespunzătoare ca urmare a unui zvon potrivit căruia după recensămîntul pomilor și viei se vor percepe impozite de 5—7 lei pentru fiecare butuc de vie și 10—15 lei de fiecare pom.

Analiza datelor obținute a dus la concluzia că asemenea comentarii se fac datorită necunoașterii măsurilor luate și că unele păreri exprimate au început — din această cauză — să fie amplificate și să circule sub formă de zvon.

În acest caz *am informat de urgență organele locale de partid*, care au luat măsuri de lămurire a populației din zonă — prin deputați, organizații de masă și mijloace locale de propagandă — asupra situației reale, conformă cu normele legale.

— Într-un alt caz am fost sesizați că în rîndul personalului de pe platforma Termocentralei Turceni — lotul de lucrări speciale — există o stare de nemulțumire ca urmare a diminuării retribuției. Am trecut imediat la *verificarea informațiilor*, stabilind că este vorba de o calculare greșită a drepturilor de către compartimentul plan-învățămînt-retribuire. În această situație s-a luat măsura informării deîndată a secretarului comitetului de partid de pe platformă și a conducerii Trustului de lucrări speciale București, care au dispus recalcularea retribuției și sancționarea celor vinovați.

Acționind cu operativitate, s-a *înlăturat cauza care a generat această stare de lucruri*, activitatea de producție putând decurge în continuare în mod normal.

— În procesul supravegherii informative s-au obținut informații că în rîndul a 200 de oameni ai muncii de la întreprinderea de construcții-montaj minier Oltenia s-a creat o stare de nemulțumire, deoarece nu ar putea primi retribuția pe o lună. Rezulta că o asemenea dispoziție a fost dată de conducerea Combinatului minier Oltenia, în urma executării unei lucrări de investiții fără finanțare. Informațiile s-au verificat, dar, pe plan local, problema nu s-a putut rezolva.

Nemulțumirile continuau să ia amploare. Desigur, cazul a fost raportat la timp, iar prin intervențiile făcute la ministerul de resort s-au obținut aprobări derogatorii de plată a retribuției pînă la întocmirea documentațiilor legale. În acest mod *s-a prevenit extinderea stării de spirit create*, mai ales că în rîndul celor afectați și care întrețineau o atmosferă încordată erau și elemente din baza de lucru a organelor de securitate

— Unele nemulțumiri personale, dacă nu erau cunoscute și nu se luau măsurile care se impuneau, puteau degenera în acte de dezordine. Exemplificăm în acest sens cu cazul „Fotograful” care, nemulțumit de o hotărîre judecătorească — temeinică și legală —, a încercat să se adreseze pe căi neoficiale conducerii de partid și de stat și să amenințe că va recurge la acte de dezordine (legarea în lanțuri, declararea grevei foamei etc.). Prin măsurile speciale întreprinse, între care *organizarea unor discuții personale cu activiști de partid, cu conducerea inspectoratului nostru, influențarea lui pozitivă prin alte persoane*, am reușit să-l determinăm să renunțe la intențiile pe care le avea.

Din practica noastră se desprinde concluzia că în cadrul măsurilor de prevenire se impune ca toate eforturile să fie *concentrate și conjugate în vederea descoperirii tuturor împrejurărilor și cauzelor care favorizează și generează manifestări de nemulțumire și apariția de zvonuri alarmiste, tendențioase*. În același timp, pentru ca activitatea de cunoaștere și prevenire a manifestărilor de nemulțumire și a zvonurilor să-și găsească eficacitatea necesară, se impune ca verificarea și exploatarea informațiilor să se facă *cu maximum de operativitate*, să se militeze permanent pentru dezvoltarea legăturilor cu masele de oameni ai muncii, popularizarea actelor normative și realizarea unei pregătiri contrainformative și antiinfracționale a populației, adecvate și calificate.

Colonel Vasile BUCURA

EXPLOZIA NU A MAI AVUT LOC...

● Între două situații de risc, am acționat pentru cea cu un grad de periculozitate minim

În luna octombrie 1978, o comisie tehnică a constatat că la Combinatul de prelucrare a lemnului din Pitești recipientul de 60 m.c. apă supraîncălzită la 210°C, care lucrează sub presiunea de 22 atm., prezintă în interior, în zona fundurilor, trei fisuri care pun în pericol întreaga instalație. Verificarea tehnică s-a efectuat cu aparatură cu raza gama de către specialiști ai Combinatului petrochimic Pitești, care au atras atenția că avaria respectivă se poate accentua, făcând iminentă explozia recipientului, cu consecințe imprevizibile nu numai pentru celelalte instalații ale combinatului, ci și pentru populația din zonă.

În consecință, delegații Inspectoratului de stat pentru controlul instalațiilor și recipientilor (I.S.C.I.R.), care au însoțit comisia, au dispus retragerea imediată a autorizației de funcționare a recipientului în cauză

până la remediarea defecțiunilor. Drept urmare, legal și firesc ar fi fost să fie oprită imediat funcționarea cazanului defect, cu toate riscurile pe care le comporta această măsură pentru realizarea planului de producție, respectiva instalație fiind vitală pentru două din fabricile combinatului.

În loc să accepte riscul unei întârzieri a realizării planului (care, evident, era mai mic decât cel al producerii unei catastrofe), conducerea combinatului a hotărât, împotriva normelor legale, folosirea în continuare a recipientului.

În luna noiembrie 1978, organele de securitate au fost sesizate de sursa „Isac” că funcționarea cazanului avariat chiar și după retragerea autorizației a creat o stare de spirit alarmantă printre muncitori, unii dintre ei refuzând să mai lucreze în preajma acestuia. Conținutul notei lui „Isac” a putut fi verifi-

cat relativ ușor la fața locului, astfel că nu s-a simțit nevoia dirijării unei alte surse ori a luării altor măsuri speciale pentru stabilirea adevărului. În fața noastră, a lucrătorilor din serviciul de contrainformații în sectoarele economice, se afla acum problema intervenției urgente, căci, cu fiecare oră și zi de funcționare, pericolul unei catastrofe devenea tot mai acut. Nimic — se pare — nu putea fi mai simplu decât o intervenție directă la factorii responsabili pentru prevenirea catastrofei.

Din nefericire lucrurile nu s-au prezentat astfel, și nu numai din motive subiective.

Pe scurt, la argumentele noastre cu privire la obligativitatea prevenirii și ilegalitatea de fapt în care funcționa recipientul (fără autorizație), s-a răspuns prin următoarele: recipientul în discuție funcționează în această stare de multă vreme și, dacă se iau măsuri minime de siguranță, cum ar fi, de exemplu, reglarea presiunii și temperaturii la valori inferioare celor din regimul de lucru obișnuit, poate rezista în continuare. Totodată, s-a invocat posibilitatea producerii unei stări necorespunzătoare printre muncitori ca urmare a diminuării producției și, implicit, a veniturilor. Întrucât însă nu exista nici o certitudine că pericolul exploziei ar fi fost exclus dacă s-ar fi micșorat presiunea și temperatura de lucru, am cerut cu toată hotărârea să se treacă fără întârziere la efectuarea reparațiilor necesare. Conducerea combinatului n-a vrut să renunțe la hotărârea sa, motivând că planul primează și că nimeni nu poate lua măsuri care să afecteze producția. În consecință, am fost obligați să recurgem la sprijinul eșalonului superior, respectiv al ministerului de resort, având convingerea că drepta-

tea se află de partea noastră. Odată cu informarea conducerii ministerului respectiv am informat ierarhic organele noastre, care au preluat la nivel central, cu maximum de operativitate, problema în dispută. Tot în primă urgență am informat organele locale de partid, care ne-au sprijinit direct.

Ulterior, direcția de profil ne-a comunicat că a fost informată conducerea Ministerului Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții și ne-a indicat să insistăm în continuare pe lângă conducerea C.P.L. în scopul soluționării situației în mod corespunzător. Ca efect al acestor intervenții a sosit la Pitești o comisie de expertiză formată din specialiști, care au lucrat aproximativ o săptămână, confirmând ferm și fără echivoc că situația este gravă, așa-zisele măsuri de siguranță luate de conducerea combinatului neavând efectul scontat de aceasta. Ca atare, recipientul a fost scos din funcțiune și s-a început demontarea lui în vederea realizării reparațiilor capitale de care avea nevoie (având în vedere că pentru un recipient nou, piesă unicat, nu exista nici o comandă prinsă în plan).

În situația respectivă, la C.P.L. a dispărut într-adevăr pericolul unei explozii, dar a început o destul de lungă și grea perioadă de stagnare a producției la cele două fabrici. Reparația recipientului a durat 26 de zile, după care fabricile și-au reluat activitatea productivă.

Problema a fost analizată la conducerea combinatului în vederea găsirii unor noi posibilități tehnice care să ducă la creșterea productivității, în scopul recuperării planului pe perioada întreruperii producției.

În paralel, conducerea întreprinderii, sub îndrumarea susținută a organelor locale de partid, a întreprins acțiuni în rîndul muncitorilor,

care au fost lămurii să înțeleagă că nu a existat o altă alternativă și că trebuie depuse eforturi suplimentare pentru recuperarea producției restante. **Au fost prevenite astfel stările de spirit necorespunzătoare și nemulțumirile care aveau tendința să degenereze în acte de altă natură.**

În prezent, în cadrul combinatului există o situație multumitoare. Pro-

blema în speță **continuă să stea însă în atenția noastră**, cu atât mai mult cu cât recipientul respectiv, chiar și după reparația capitală, a fost autorizat să funcționeze numai un an de zile, după care se impune înlocuirea lui.

Colonel Nicolae NENIȚOIU
Lt. col. Ion. Gh. STANCU

„INVENTIVII“

În numărul 1/1979 al publicației noastre am prezentat unele concluzii rezultate din activitatea desfășurată de aparatul de securitate pentru identificarea autorilor de înscrisuri anonime cu conținut dușmănos care, în scopul derutării organelor de securitate, expediază înscrisurile din alte localități decât cele unde domiciliază sau lucrează, precum și sarcinile ce ne revin pentru contracararea unor astfel de acțiuni.

În continuare vom prezenta câteva cazuri clarificate, în care autorii au încercat să împiedice identificarea lor, prin folosirea unor mijloace tehnice în executarea înscrisurilor dușmănoase.

Cazul „RELU“

Lucrat de Unitatea specială „S“, a avut ca obiect o scrisoare expediată din R.F. Germania pe adresa unei persoane din București, în conținutul căreia se găseau un clișeu negativ, realizat pe film ORWO, ce reproducea patru pagini ale unui material cu conținut profund dușmănos, și o ilustrată reprezentând Muzeul „Gr. Antipa“ din București, pe care expeditorul scria în limba germană: „îmi pare rău,

dar nu vă cunosc și nu știu ce vreți de la mine“.

Din studiul întregului material rezulta că o persoană din România a trimis — probabil printr-un turist — clișeul respectiv vest-germanului M.M. pentru a intermedia difuzarea conținutului la postul de radio „Europa liberă“. Din motive lesne de înțeles, expeditorul din țara noastră nu și-a declarat adevărata identitate, iar numele și adresa fictive au fost folosite de M.M. pentru returna-

rea materialului în cauză (considerându-le reale).

În evidențele Unității speciale „S”, M.M. era cunoscut că întreține legături cu rude și prieteni din R.S. România, dar nici unul din ei nu se încadra în ipotezele emise cu privire la persoana autorului, iar măsurile întreprinse au confirmat acest lucru. Cu sprijinul Inspectoratului județean Arad al Ministerului de Interne s-a stabilit că fratele lui M.M. (domiciliat în Arad) are un prieten în București, care s-a dovedit ulterior ca fiind autorul clișeului — fotograf amator — și implicit al textelor cu conținut dușmănos.

Cazul „ȘABLONUL”

Obiectul acestui caz lucrat de Inspectoratul județean Bihor al Ministerului de Interne l-a constituit un număr de câteva zeci de fișuici cu conținut naționalist-iredentist difuzate în municipiul Oradea în lunile mai și august 1978. Textul dușmănos era executat în limba maghiară, cu caractere majuscul-tipografice și realizat prin pulverizarea unei vopsele de nitroemail peste un șablon.

Din studiul tehnico-criminalistic efectuat asupra pieselor în litigiu a rezultat că autorul a folosit pentru realizarea înscrisurilor respective hirtie semicartonată cu dimensiuni de 70×38 cm, înjumătățită prin tăiere cu foarfeca, iar peste șablonul în care era decupat textul dușmănos pulveriza cu un aparat (pistol

de vopsitorie sau aspirator) un nitroemail de culoare albastră bine pregătit. După modul de realizare și difuzare s-a tras concluzia că autorul stăpânește tehnica de executare a unor astfel de lucrări (decupare, vopsitorie etc.), este un bun cunoscător al orașului (folosea anumite treceri intermediare pentru scurtarea traseului din perimetrul de difuzare) și tânăr, datorită timpului scurt în care se realiza afișarea pe un itinerar de 3—4 km.

În noaptea de 19/20 august 1978 a avut loc o crimă, victima fiind un soldat de la care s-au luat armamentul și muniția. Prin măsuri complexe și bine orientate, în 48 de ore de la omor a fost identificat autorul acestuia în persoana unui tânăr de 23 ani, de profesie tinichigiu și sudor, angajat la Întreprinderea de producție și prestări servicii din Oradea, cu domiciliul stabil într-o comună din apropiere.

În procesul cercetării și documentării complete a cauzei s-a stabilit că sus-numitul are o concubină în oraș, la domiciliul căreia s-a găsit șablonul folosit pentru realizarea înscrisurilor ce constituiau obiectul cazului „BH. 2378”, peste 30 de fișuici pregătite de difuzare și încă două șabloane în care erau decupate texte similare.

Autorul a declarat că în timpul difuzărilor purta asupra sa armament (un pistol, iar ulterior automatul luat de la militar, în care scop săvârșise omorul), intenționând să uzeze de el în caz de prindere în flagrant.

Cazul „BANCNOTA“

Rezolvat de Inspectoratul municipiului București, a avut ca obiect un text dușmănos dactilografiat pe spatele unei bancnote de 100 lei.

Autorul concepușe acest sistem de difuzare a textului respectiv deoarece observase că, de regulă, mînuitorii de bani (casierii, vînzătorii etc.) așază bancnotele cu fața în sus, iar dacă le sînt date astfel, în mod individual și într-o perioadă de mare afluență, nu le mai întorc pe partea cealaltă și, ca atare, riscul de a fi sesizat textul dactilografiat este mic. Drept urmare, autorul, după ce a dactilografiat textul în litigiu la una din cele trei mașini pe care le posedă, a mers la un local de alimentație publică, unde a plasat bancnota și a primit restul cuvenit. Pînă aici totul a corespuns planului conceput, numai că, datorită unui spirit de ob-

servație dezvoltat, vînzătoarea a sesizat că bancnota, deși nu era nouă, era bine netezită și că i-a fost înmînată într-un mod aparte, astfel că a examinat-o mai atent, descoperind textul dactilografiat.

Dînd dovadă de mult calm și orientare, ea l-a lăsat pe cel în cauză să iasă din local și a sesizat imediat pe șeful de magazin și organele de miliție, făcînd precizarea că îl cunoaște după figură pe cel care îi înmînase bancnota, el fiind client al unității respective.

În ziua următoare, persoana respectivă a fost identificată și — în mod legendat — s-au obținut probe de scris de la cele trei mașini de dactilografiat pe care le deținea. În felul acesta s-a ajuns la stabilirea celei folosite pentru executarea textului în litigiu.

Maior **Ion DRAGOMIR**

Căpitan **Eugen GRIGORESCU**

Măsuri pentru combaterea terorismului

Revista vest-germană „Deutsche Polizei“ a publicat un articol în care sînt evidențiate cîteva măsuri de combatere a terorismului și care, după cum precizează autorul — REINHARD RUPPRECHT, vicepreședintele Oficiului judiciar federal —, au dus la scăderea sensibilă a acțiunilor teroriste pe teritoriul R. F. Germania.

Între altele, se arată că în prima jumătate a anului 1978, în R. F. Germania au fost comise 18 acțiuni teroriste îndreptate asupra unor clădiri publice, întreprinderi particulare și polițiști cu funcții de răspundere, soldate cu victime și alte pagube. „Este important de menționat — subliniază autorul — că, în pofida unor astfel de evenimente, în acest an nu au mai avut loc atentate teroriste de anvergură, răpiri sau atacuri cu urmări grave“ și acest lucru datorită următorilor factori :

a) organele specializate în combaterea terorismului au acționat în strînsă cooperare, folosind la un înalt grad de eficiență toate posibilitățile juridice, judiciare și de tehnică criminalistică pentru a exploata orice urmă privind pregătirea unor activități teroriste ;

b) cadrele de poliție din punctele de control instalate în orașe și la punctele vamale și de trecere a frontierei au desfășurat o sporită activitate de urmărire, supraveghere și control pe linia securității generale și a măsurilor antiteroriste ;

c) persoanele însărcinate cu paza și apărarea personalităților și obiectivelor și-au riscat zilnic viața pentru a preveni orice tentativă teroristă ;

d) au fost neutralizate cel puțin două operațiuni de atac terorist „de mare stil“ ;

- e) au fost arestați 35 de teroriști din țară și străinătate ;
- f) s-au depistat 14 locuințe conspirative, baze de operații și arsenale de arme, muniții, grenade și material exploziv ;
- g) a fost recuperat un număr mare de documente furate și falsificate...

Cu tot acest bilanț, există părerea unanimă că terorismul poate fi combătut eficient numai dacă la această acțiune participă întreaga societate, respectiv : *toate partidele politice să cuprindă în sfera lor de activitate și influență tinerii din categoriile marginale, asociale ; mijloacele de informare în masă să nu mai devină instrumente în mîna teroriștilor pentru a crea tensiune și un climat favorabil extremismului ; în domeniul legislativ să se adopte măsuri politico-sociale care să contribuie la eliminarea cauzelor ce determină sau provoacă starea de spirit teroristă ; creșterea răspunderii sociale a fiecărei familii, școli ori instituții în care se desfășoară activitate educațională avînd ca program lupta împotriva oricărei forme de violență.*

Un mare accent în domeniul combaterii terorismului se pune pe desfășurarea unei intense activități de influențare și pregătire a opiniei publice, acordîndu-se atenție următoarelor aspecte :

— *izolarea moral-spirituală a teroriștilor activi ;* privarea acestora de sprijin moral din partea unor simpatizanți ;

— *munca de relații cu publicul să se bazeze pe informarea acestuia cu probleme privind terorismul, motivațiile lui, cauzele și pericolele pe care le creează ;*

— *acționarea asupra acelor persoane sau instituții care reușesc cel mai mult să contribuie la desființarea climatului de violență : părinți, cadre didactice, universități, școli și mijloace de informare în masă.*

Toată această muncă cu publicul în domeniul menționat este organizată și condusă de o Grupă specială, coordonată direct de ministrul de Interne federal. Grupa este alcătuită din experți, care organizează sesiuni speciale, discuții, elaborează materiale pentru elevi și cadre didactice, editează publicații tematice și materiale dia-cinematografice, scriu scenariile, inițiază întâlniri cu ziariștii.

Din cercetările efectuate asupra terorismului în R. F. Germania a rezultat că la baza acestui fenomen se află următoarele cauze : *structura individuală a unor elemente : sensibilitate exagerată sau fanatism ; familii dezorganizate sau cu multe lacune pe teren educațional ; școala și enturajul care au contribuit, fiecare într-un anumit fel, la înstrăinarea de sistemul valorilor sociale ; universitățile în care au avut loc activități liberaliste-anarhiste, unde se puneau în discuție valorile sociale ; confruntarea cu realitatea cotidiană bazată pe inechitate, injustiție, indiferență, și pe alte stări de lucruri neplăcute ; evenimente-cheie în viața unor elemente teroriste : o confruntare personală cu un organ de poliție sau de justiție ; atracția spre grupările teroriste cu un mod de viață conspirativ și cu procese dinamice de grup, specifice.*

În vederea aprofundării cauzelor terorismului intern și a găsirii metodelor și tehnicilor de abordare eficientă a laturilor criminologice, sociologice și social-psihologice ale acestui fenomen, Grupa specială din cadrul Ministerului de Interne vest-german a adoptat un nou program de cercetare, cu următoarele teme :

- a) efectuarea unor analize individuale — social-psihologice — pe baza biografiei teroriștilor (circa 250 de personograme) ;
- b) clarificarea dinamicii proceselor de grup pe linia formării și recrutării, organizării și structurii grupărilor teroriste ;
- c) cercetarea condițiilor spirituale și situaționale care generează poziție dușmănoasă și îndepărtare de sistemul politic existent ;
- d) influențe ideologice posibile asupra evoluției stării de spirit teroriste.

Rezultatele cercetărilor urmează să fie publicate într-un raport special în cursul anului 1980.

Traducere și adaptare de
Maior **Dumitru DÂNĂU**

Notă. Este de notorietate publică faptul că R. F. Germania este una dintre țările occidentale pe a cărei scenă politică terorismul s-a manifestat, în ultimul deceniu, în cele mai violente forme. Confruntată cu acest fenomen, R. F. Germania este și printre primele state capitaliste care, în vederea prevenirii și combaterii acestui „flagel contemporan“, a luat cele mai severe măsuri organizatorice, legislative și de altă natură. Desigur, așa cum au dovedit-o faptele, atât în analiza adevăratelor cauze ale terorismului intern, cât și în modul de orientare a acțiunii organelor de represiune, se tinde să se minimalizeze adevăratul pericol al extremismului de dreapta (revanșard, neonazist etc.) și să se eludeze cauzele profunde (economice, sociale, politice) ale acestui fenomen. Dincolo de aceste considerente, articolul de mai sus aduce unele elemente de analiză și de strategie în domeniul combaterii terorismului, pe care le apreciem utile spre a fi cunoscute de aparatul de securitate (N.T.).

Cazul

„ELEANOR“

„ELEANOR“, o tânără de 25 de ani, funcționară la fișierul Ambasadei S.U.A. din Olanda, fusese transferată la Haga, după ce lucrase într-o altă țară europeană și unde un serviciu de informații o punctase în vederea recrutării.

La puțin timp de la sosirea ei la Haga, „ELEANOR“ l-a întâlnit la o serată — organizată de ambasadă — pe „GEORGE“, un tânăr american simpatic. Acesta i-a povestit „ELEANOREI“ că s-a născut la Singapore și că a devenit cetățean american după cel de-al doilea război mondial; de atunci a lucrat ca muncitor în construcții, în S.U.A., apoi în marina comercială. Acum — pretindea tânărul — a debarcat la Amsterdam în căutarea unui loc de muncă în Europa.

„GEORGE“ a reușit să și-o apropie mult pe „ELEANOR“, pentru ca în final să se logodească. Mai târziu,

„GEORGE“ a plecat în Berlinul occidental, aparent spre a ocupa o slujbă temporară, recomandată de un prieten. A continuat legătura cu „ELEANOR“ prin telefon și corespondență, iar de două ori pe lună, „ELEANOR“ îl vizita în Berlinul occidental. Toate au mers însă pînă la un punct...

„GEORGE“ a fost grav rănit într-un accident de automobil. „ELEANOR“ se precipită și vine să-l vadă. Înainte de a pleca din spital, „GEORGE“ îi încredințează logodnicei sale un rolfilm cu rugămintea să-l lase în apartamentul lui din Berlinul occidental. Dar la ieșirea din spital, „ELEANOR“ este reținută de poliție, percheziționată și acuzată de... spionaj. Interogată, ea mărturiște că „GEORGE“ i-a predat rolfilmul. Demoralizată, ea este condusă într-o clădire unde o „aștepta“ — sub pază — „GEORGE“.

Într-un moment propice, „GEORGE“ îi confiază că lucra în secret pentru un serviciu de informații străin și o ruga să-l ierte că a amestecat-o într-o asemenea „afacere“. Dar, în toiul discuției și-a făcut apariția un ofițer recrutor. Pentru salvarea lui „GEORGE“, „ELEANOR“ se angajează să lucreze — în secret — în favoarea serviciului de informații pentru care și „GEORGE“ furniza date. Reîntoarsă însă la post este interogată de ofițerul însărcinat cu securitatea ambasadei și rezidentul C.I.A. Călătoriile ei în Berlinul occidental deveniseră suspecte.

„ELEANOR“, cu greu, povestește despre relațiile ei sentimentale cu „GEORGE“, dar și mai greu a ajuns să creadă că „GEORGE“ este un spion profesionist și că povestea ei de dragoste a fost fabricată — bucată cu bucată — în încăperile unei oficine de spionaj. Ulterior, când „GEORGE“ a revenit la Haga pentru a o activa pe „logodnica“ sa, serviciile naționale de securitate l-au arestat...

Din volumul „C.I.A.“ de Harry Rositzke
Traducere și adaptare de
Cpt. Nicolae OLTEANU

ȘTIATI CĂ...

...Serviciul secret al Arabiei Saudite își modernizează mijloacele de evidență, supraveghere și control? Potrivit unei știri apărute în revista vest-germană „Stern“, Arabia Saudită a achiziționat — pentru serviciul său secret — un sistem computerizat complet, în valoare de 130 milioane mărci, acesta fiind importat din R. F. Germania. Prin acest sistem se reușește ca, în câteva secunde, să se intre în posesia diverselor informații înmagazinate.

...împotriva persoanelor din R. F. Germania, specializate în scoaterea ilegală din R.D.G. a unor cetățeni prin folosirea mijloacelor de transport, grănicerii est-germani utilizează o nouă armă, de proveniență suedeză, denumită: „Thermovision 680“? Este vorba de o cameră T.V. cu infraroșii, care înregistrează temperatura tablei caroseriei autovehiculului. În raport cu gradul de temperatură al tablei, pe un monitor racordat apar repere întunecate sau luminoase, care semnalează existența, de exemplu, în portbagajul autoturismului a unor persoane. Aparatul funcționează în orice anotimp, atât ziua, cât și noaptea.

...în perioada anilor 1968—1977 au fost înregistrate 527 de deturnări de aeronave? Cifra a fost dată publicității de cotidianul elvețian „Neue Zürcher Zeitung“ care precizează că, din totalul menționat, 190 au fost realizate pe avioane ale S.U.A., fiind implicați 259 de autori, între care 99 de instigatori. Din cei 259 de pirați ai aerului, 19 au fost uciși ori s-au sinucis, 94 nu au putut fi prinși, iar împotriva celorlalți s-au luat măsuri de reținere și trimitere în fața justiției ori de internare în clinici de specialitate a celor bolnavi psihic.

BIBLIOGRAFIE

LA TEMELE PENTRU PREGĂTIREA DE SPECIALITATE A CADRELOR DIN ORGANELE DE SECURITATE

(Convocarea a III-a/1979)

A. Teme comune pentru toate cadrele

Tema nr. 11: *Măsurile ce trebuie întreprinse de organele de securitate în scopul contracarării propagandei emigraționiste și acțiunilor evazioniste; activitatea de prevenire a încercărilor de trecere frauduloasă a frontierei și de rămânere ilegală în străinătate.*

— Decretul nr. 678/7.10.1969 privind regimul de pază a frontierei de stat a R. S. România.

— H.C.M. nr. 1999/11.10.1969 pentru stabilirea unor măsuri privind regimul de pază a frontierei de stat a R. S. România.

— Ordinul ministrului de interne nr. 00887/26.06.1976 privind înființarea problemei „Persoane cu intenții de trecere frauduloasă a frontierei”.

— Hotărîrea Biroului executiv al Consiliului de conducere al Ministerului de Interne din 04.04.1979, privind activitatea desfășurată de organele de miliție și pașapoarte, pentru prevenirea și neutralizarea acțiunilor de dezordine întreprinse de elementele parazitare și anarhice. Cooperarea cu organele de securitate.

— Nota nr. 0095060/01.08.1978 privind sarcinile Ministerului de Interne pe linia prevenirii rămîinerilor în străinătate în contextul combaterii evaziunilor din țară și a tendințelor de emigrare.

— Nota nr. 0012027/23.04.1979 privind concluziile rezultate din anchetele efectuate în scop informativ asupra persoanelor care au trecut prin diferite lagăre de transfugi și s-au înapoiat în țară.

Se mai pot consulta :

— Buletinul intern „Securitatea” nr. 2/1978, pag. 47—52, 53—55 ; nr. 1/1979, pag. 60—63.

Tema nr. 15: *Organizarea și desfășurarea muncii de securitate pentru prevenirea răspîndirii de înscrisuri cu conținut dușmănos și depistarea operativă a autorilor și difuzorilor acestora.*

— Decretul nr. 121/1978 privind organizarea și funcționarea Ministerului de Interne.

— Ordinele ministrului de interne nr. 000700 din 10.07.1975, 000875 din 15.05.1976 și 001225/1977.

Se mai pot consulta :

— „Îndrumarul expertului grafic”, material de lucru elaborat și difuzat de Unitatea specială „S” în anul 1975.

— Camil Suciu — „Criminalistică“, Editura didactică și pedagogică, București, 1972, pag. 454—494, 503—519.

— Buletinul intern „Securitatea“ nr. 2/1976, pag. 27—32; nr. 2/1977, pag. 38—40; nr. 3/1977, pag. 46—48 și 73—79; nr. 1/1979, pag. 64—66.

Tema nr. 18: *Organizarea și desfășurarea urmăririi informative; acțiunile ce se întreprind în scopul prevenirii și documentării temeinice a activității infracționale a elementelor urmărite.*

— Nicolae Ceaușescu: Cuvîntare la Consfătuirea cu activul de bază al Ministerului Afacerilor Interne — 18 iulie 1967, în „România pe drumul desăvîșirii construcției socialiste“, vol. 2, Ed. politică, București, 1968, pag. 404—405; Cuvîntare la Consfătuirea cadrelor de bază din securitate, miliție, procuratură și justiție — 9 aprilie 1970, în „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate“, vol. 4, Ed. politică, București, 1970, pag. 740—741; Cuvîntare la festivitatea din Capitală consacrată aniversării organelor de securitate — 12 octombrie 1973, în op. cit., vol. 9, Ed. politică, București, 1974, pag. 394; Mesajul adresat lucrătorilor Ministerului de Interne cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la crearea organelor de securitate.

— Programul de măsuri pentru executarea sarcinilor ce revin Ministerului de Interne din documentele Congresului al XI-lea, ale Conferinței Naționale a P.C.R. și ordinele comandantului suprem, tovarășul Nicolae Ceaușescu — document difuzat de Direcția secretariat-juridică în anul 1978.

— Legile nr. 23/1971 și nr. 25/1969.

— Ordinele ministrului de interne nr. 000875/15.05.1976, 00887/26.06.1976, 001370/10.05.1978.

— Organizarea și desfășurarea urmăririi informative; acțiuni ce se întreprind în scopul prevenirii și documentării temeinice a activității elementelor urmărite — broșură, Serviciul editorial și cinematografic, 1979.

Se mai pot consulta :

— Probleme ale activității de contrainformații în sectoarele economice — broșură, Serviciul editorial, presă și propagandă în rîndul populației, 1977.

— Buletinul intern „Securitatea“ nr. 1/1979, pag. 73—74; nr. 2/1979, pag. 18—24.

B. Teme specifice

Informații interne

Tema nr. 5: *Activitatea desfășurată de către organele de securitate pentru prevenirea săvîșirii de infracțiuni și alte fapte antisociale în rîndul tineretului.*

— Nicolae Ceaușescu: Raport prezentat la Congresul al XI-lea al P.C.R., în „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate“, vol. 11, Ed. politică, București, 1975, pag. 80—81, 94—96; Raport prezentat la Conferința Națională a P.C.R. din 7—9 decembrie 1977, în op. cit., vol. 15, Ed. politică, București, 1978, pag. 289—296; Cuvîntare la Plenara C.C. al P.C.R. — 29 iunie 1977, în op. cit., vol. 14, Ed. politică, București, 1977, pag. 511—513.

— Legea învățămîntului nr. 28/1978.

— Decretul nr. 218/1977.

— Decretul nr. 80/1978, art. 3.

Se mai pot consulta :

— Îndrumar privind organizarea și desfășurarea muncii informativ-operative pentru prevenirea, descoperirea și lichidarea acțiunilor ostile în rîndul studenților și elevilor pe timpul vacanțelor, difuzat de Direcția I cu nr. 00128530 din 22 decembrie 1975.

— Buletinul intern „Securitatea” nr. 2/1976, pag. 22—24 ; nr. 2/1977, pag. 31—37.

— Gazeta „În slujba patriei” nr. 13 din 26.03.1979 și nr. 14 din 02.04.1979, articolul „CIA și mișcarea studențească”.

Temă suplimentară: *Cunoașterea manifestărilor de nemulțumire și a zvonurilor din zona de responsabilitate; măsurile ce se impun a fi întreprinse pentru a se preveni eventualele consecințe negative ale unor asemenea manifestări, precum și alte acte de natură a aduce atingere securității statului.*

— Nicolae Ceaușescu: Raport prezentat la Congresul al XI-lea al P.C.R., în „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate”, vol. 11, Ed. politică, București, 1975, pag. 80—81, 94—96; Raport prezentat la Conferința Națională a P.C.R. din 7—9 decembrie 1977, în op. cit., vol. 15, Ed. politică, 1977, pag. 289—296; Cuvîntare la Adunarea activului de partid și a cadrelor de conducere din Ministerul de Interne — 23 decembrie 1976, în op. cit., vol. 13, Ed. politică, București — 1977, pag. 658—661; Mesajul adresat lucrătorilor Ministerului de Interne cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la crearea organelor de securitate.

— Legea nr. 23/1971, articolele 14 și 15.

— Legea presei din R. S. România (nr. 3/1974 publicată în ziarul „Scinteia” din 30 martie 1974 cu modificările aduse prin Decretul nr. 471/1977, publicat în Buletinul oficial nr. 138 din 26 decembrie 1977).

— Decretul nr. 121/1978 privind organizarea și funcționarea Ministerului de Interne.

— Ordinul ministrului de interne nr. 000875 din 15.05.1976, capitolul II.

— Hotărîrea Consiliului de conducere al Ministerului de Interne din 22.06.1976 privind îmbunătățirea muncii informativ-operative în mediul rural, capitolul I.

Se mai pot consulta :

— Mica enciclopedie de politologie, Ed. științifică și enciclopedică, București, 1977, pag. 324—326.

— Dicționar de filozofie, Ed politică, București, 1978, pag. 513.

— Buletinul intern „Securitatea” nr. 3/1975, pag. 51—55.

Antiterorism

Tema nr. 6: *Măsurile ce se întreprind pentru paza și securitatea aeronavelor în timpul zborului și la escalele de scurtă durată.*

— Ordinul Comandantului suprem al Forțelor Armate nr. H-003785 din 11.08.1978 și Instrucțiunile nr. M-36/1978.

— H.C.M. nr. 1282/1973 privind stabilirea unor măsuri referitoare la paza, apărarea și securitatea aeroporturilor și aeronavelor.

— Ordinul ministrului de interne nr. 001370 din 10.05.1978.

Se mai pot consulta :

— Sintezele și notele pe tema arătată, difuzate unităților centrale și teritoriale de către Unitatea specială de luptă antiteroristă.

— Buletinul intern „Securitatea” nr. 3/1978, pag. 8—19 ; nr. 1/1979, pag. 47-53.

Contrainformații militare

Tema nr. 7: *Aspecte specifice ale activității de contrainformații militare în unitățile armatei cu profil de cercetare, proiectare și producție de apărare, precum și în obiectivele economice unde lucrează specialiști militari, ori în care armata asigură forța de muncă. Conlucrarea cu alte unități ale Ministerului de Interne în asigurarea prevenirii faptelor de natură să aducă prejudicii capacității de apărare sau economiei naționale.*

— Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism. Ed. politică, București, 1975, pag. 125—126.

— Nicolae Ceaușescu : Cuvîntare la întîlnirea cu activul de partid din regiunea Brașov — 18 iunie 1967, în „România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste” vol. 2, Ed. politică, București, 1968, pag. 345 ; Cuvîntare la întîlnirea cu activul de partid al armatei — 30 mai 1973, în „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate”, vol. 8, Ed. politică, București, 1973, pag. 520 ; Cuvîntare la adunarea activului de partid din armată — 10 decembrie 1975, în op. cit., vol. 12, Ed. politică, București, 1976, pag. 254—267 ; Cuvîntare la adunarea activului de comandă și de partid de bază din armată — 1 octombrie 1976, în op. cit., vol. 13, Ed. politică, București, 1977, pag. 452—453 ; Raport prezentat la Conferința Națională a P.C.R. din 7—9 decembrie 1977, în op. cit., vol. 15, Ed. politică, București, 1978, pag. 295—296 ; Cuvîntare la ședința activului de bază de comandă și de partid din armată — 16 septembrie 1978, broșură, Ed. politică, București, 1978 ; Cuvîntare la întîlnirea cu reprezentanți ai armatei și ai Ministerului de Interne — 27 noiembrie 1978, broșură, Ed. politică, București, 1978, pag. 35—47.

— Ordinele ministrului de interne nr. 000700/1975 și nr. 000875/1976.

Se mai pot consulta :

— Buletinul intern „Securitatea” nr. 2/1977, pag. 45—48 ; nr. 4/1978, pag. 14—17 ; nr. 1/1979, pag. 75—76.

— Armata Republicii Socialiste România, Ed. militară, București, 1978, pag. 70—98.

— Apărarea națională a României socialiste — cauză și operă a întregului nostru popor, Ed. militară, București, 1974, pag. 201—220.

Cercetări penale

Tema nr. 7 : *Metodica cercetării infracțiunilor de propagandă împotriva orînduirii socialiste și propagandă naționalist-șovină. Analiza comparativă a acestor fapte în lumina modificărilor aduse legislației penale.*

— Nicolae Ceaușescu : Expunere la ședința activului central de partid și de stat — 3 august 1978, în „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate”, vol. 16, Ed. politică, București — 1979, pag. 539—540, 542—543.

— Codul penal al R. S. România, art. 166.

— Legea 23/1971, art. 14 și 15.

— Ordinele ministrului de interne nr. 001025/1977 și 000875/1976.

Se mai pot consulta :

— Articolul „Întărirea vigilenței revoluționare, îndatorire esențială a cadrelor, a comunistilor, a tuturor oamenilor muncii”, în „Scînteia” nr. 11192 din 15 august 1978.

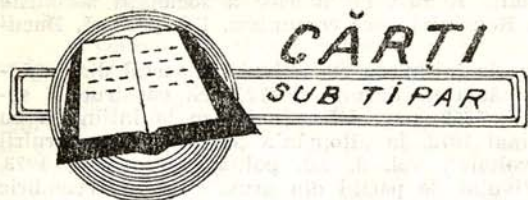
— V. Dongoroz și alții : „Explicații teoretice ale Codului penal român”, vol. III, partea specială, Ed. Academiei R. S. România, București — 1971, pag. 124—131 și vol. IV, pag. 642—648.

— T. Vasiliu și alții : „Codul penal al R. S. România comentat și adnotat”, partea specială, vol. I, pag. 46—49 și vol. II, pag. 424—427.

— S. A. Golunski : „Criminalistica” (unele indicații metodice și organizatorice generale referitoare la anchetarea tuturor genurilor de infracțiuni), pag. 391—396.

— Buletinul intern „Securitatea” nr. 2/1977, pag. 72—76 ; nr. 1/1978, pag. 38—49 ; nr. 3/1978, pag. 20—27 și 78—81.

Obs. — Tematica și bibliografia indicate pentru convocarea a III-a la profilurile „contrasplonaj” și „comerț-protocol” au fost publicate în „Securitatea” nr. 2/1979.

Pace pentru viteji

Lucrarea intitulată „**Pace pentru viteji**” — aflată sub tipar — evidențiază confruntarea dintre forțele revoluționare algeriene și serviciile secrete franceze. Realizată prin traducerea selectivă a unei cărți apărute la Paris în 1976, ea oferă date utile pentru munca de informații și contrainformații, precum și unele detalii referitoare la combaterea terorismului.

În paginile cărții se întâlnesc aspecte din activitatea serviciilor secrete franceze, între care : infiltrări bine legendate ; metode ingenioase de ținere a legăturii cu rețeaua ; folosirea cu pricepere a tehnicii ; analiza și verificarea cu atenție a informațiilor ; acțiuni de dezinformare pregătite pînă la cel mai mic amănunt etc. De asemenea, sînt conturate corespunzător unele criterii de punctare, studiere și recrutare a rețelei informative pe baza sentimentelor patriotice, a cointeresării materiale ori prin folosirea de documente compromițătoare ; de alegere a celor mai oportune momente și a celor mai potrivite locuri pentru realizarea cu succes a acțiunilor ; de asigurare a conspirativității.

Lucrarea cuprinde cazuri reale prin cunoașterea cărora cititorul avizat poate depista și greșelile ce se fac într-o astfel de muncă, atunci cînd o anumită acțiune nu este pregătită temeinic, cînd cei implicați în asemenea treburi vorbesc prea mult, sau cînd informațiile obținute nu sînt verificate cu atenție.

Autorul, **Erwan Bergot**, fost cadru al serviciului „Acțiune” din S.D.E.C.E., organ specializat în acte de sabotaj și terorism, acordă multă atenție activităților desfășurate de membrii acestuia, care, după părerea sa, nu trebuie să aibă nici o inițiativă și — dacă situațiile nu concordă cu cele ce s-au avut în vedere în faza de pregătire a operațiilor — sînt obligați să abandoneze.

Avînd în vedere diversitatea mijloacelor și metodelor muncii secrete oferite de „Pace pentru viteji”, ne exprimăm convingerea că această carte va contribui la lărgirea nivelului de cunoștințe profesionale al lucrătorilor de securitate.

Dat fiind statutul autorului, recomandăm cititorilor să lectureze lucrarea cu mult discernămint, întrucît în ea există și unele aprecieri subiective.

Căpitan Gheorghe VARGA

